

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma / sairaanhoitaja

Anne Metsälä, Hanna Olli

INKERINSUOMALAISTEN PALUUMUUTTAJANUORTEN SOPEUTUMISEN
EDISTÄMINEN KOTKASSA

Opinnäytetyö 2011

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Hoitotyön koulutusohjelma

METSÄLÄ ANNE, OLLI HANNA

Opinnäytetyö

Työn ohjaaja

Toimeksiantaja

Marraskuu 2011

Avainsanat

Inkerinsuomalaisten nuorten sopeutumisen edistäminen
Kotkassa

56 sivua + 21 liitesivua

Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen, yliopettaja

Kotkan kaupunki

inkerinsuomalainen, paluumuuttaja, nuori, kotoutuminen,
sopeutuminen, hyvinvoinnin edistäminen

Opinnäytetyö on osa Voi hyvin nuori -hanketta, jossa yhtenä osa-alueena on maahanmuuttajanuoren sopeutumisen edistäminen. Työssä pyrittiin edistämään inkerinsuomalaisen nuoren sopeutumista Kotkaan. Työssä oli toimintatutkimuksellinen lähestymistapa, jossa toiminnallinen osuus suunnitellaan kohderyhmän tarpeista lähtöisin. Inkerinsuomalaisten nuorten kehittämisalueiksi nykytilanteen kartoituksen perusteella nousivat kielitaito, ystävyyssuhteiden luominen suomalaisiin ja verkostoituminen harrastus-, koulutus- sekä työelämään Kotkassa.

Nykytilannetta kartoitettiin nuorille lähetetyn kyselyn, maahanmuuttajia koskevaan lainsäädännön, inkerinsuomalaisten historian, kirjallisuuden avulla sekä eri yhteistyötahojen haastattelujen avulla. Työn teoreettisena pohjana on käytetty Madeleine Leiningerin transkulttuurista hoitotyön mallia (Marriner-Tomey 1994).

Toiminnallinen osuus suunniteltiin järjestettäväksi yhteistyössä lasten kulttuuritoimen kanssa kesällä 2011. Tarkoituksena oli rekrytoida nuoria vapaaehtoistyöhön Lasten Meripäiville sekä Lasten kulttuurileirille. Lukuisista kontakteista huolimatta yhtään nuorta ei saatu motivoitua toimintaan. Arviointia ja palautteen saamista varten päädyttiin lähettämään nuorille kysely, jonka avulla saatiin tarkennettua monia esiin nousseita kysymyksiä. Nuoret kokivat kotoutumisen tuen sekä suomen kielen taitonsa riittäviksi, taloudellisen tilanteensa hyväksi ja olivat tyytyväisiä sosiaaliseen verkostoonsa. Lähes kaikki nuoret kertoivat vastauksissaan olevansa aktiivisia hakeutumisessa työhön ja opiskeluelämään. Arviointikyselyssä tiedusteltiin, mikä oli esteenä nuoren osallistumiselle, vastauksissa tärkeimmiksi syiksi nousivat kaverit sekä heikko kielitaito. Kyselystä saadun tiedon perusteella oli ristiriitaista, että kuitenkin kolmestatoista vastaajasta ainoastaan yksi koki suomen kielen taitonsa heikoksi.

Toiminnallinen osuus osoittautui ajankohdallisesti huonoksi, koska se ajoittui koulujen kesälomien aikaan ja sitä ei saatu sisällytettyä nuoren kieliopintoihin. Vastaisuudessa olisikin hyvä hyödyntää kotouttamistoimintaan liittyviä kieliopintoja nuoren verkostoitumisessa kotkalaiseen työelämään. Jatkoa ajatellen internet on oiva väline tavoittaa nuoria, koska kaikki vastanneet saavat sitä kautta haluamaansa tietoa. Kyselemme palautetta mukavasta tekemisestä, joista retki, opiskelu, disko, työ ja urheilupahtumat nousivat suosituimmiksi. Ensiarvoisen tärkeäksi vuorovaikutustilanteissa osoittautui nuoren kanssa tekemisissä olevan yhteyshenkilön innokkuus motivoimiseen ja kannustamiseen.

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences
Health Care

METSÄLÄ ANNE, OLLI HANNA	Promotion of Adaptation of Ingrian Finnish Youth in Kotka
Bachelor's Thesis	56 pages + 21 appendices
Supervisor	Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen, PhD
Commissioned by	City of Kotka
November 2011	
Keywords	Ingrian Finnish, return migrant, youth, assimilation, adaptation, furthering of wellbeing

This bachelor's thesis is part of the Voi hyvin nuori -project, one part of which being the promotion of the adaptation of the immigrant youth. The objective of this thesis was to promote the adaptation of the Ingrian Finnish youth in Kotka. The thesis was based on action research approach, in which the functional part is designed based on the needs of the target group. Based on surveying the present situation, the areas for development in the Ingrian Finnish youth were language skills, friendships with Finns as well as networking in hobbies, education and work life.

The present situation was surveyed with the help of an inquiry, immigrant legislation, the history of the Ingrian Finns, literature and by interviewing various parties. The intercultural health care model by Madeleine Leininger formed the theoretical basis of the thesis.

The functional part was to be carried out in summer 2011 in cooperation with the children's culture program. The aim was to recruit young immigrants for voluntary work at Lasten Meripäivät and Lasten kultturileiri. Despite of numerous contacts none of the young immigrants showed up. A questionnaire was sent to the young for feedback and evaluation. According to the young, the support for their assimilation and their Finnish skills were adequate and their financial situation in order. They were also satisfied with their social network. Almost everyone told they had actively sought out work and studies. Factors preventing the young immigrants from participating in this work included friends and poor language skills, the latter of which being inconsistent with the data gathered from the questionnaire in which only one out of thirteen indicated their language skills being poor.

The timing of the functional part proved to be poor as it was carried out during the summer vacation and therefore could not be included in the language studies at school. In the future it would be wise to utilize the language studies connected with

assimilation activities in networking the immigrant youth with work life in Kotka. For future studies, the Internet is a viable way of reaching the young as all of the respondents use it to receive data. Among nice things to do were excursions, studies, going to discos and sports events. The enthusiasm and willingness of the contact person to motivate and encourage the young proved to be of primary importance.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	TAUSTA JA TARKOITUS	6
2	TOIMINTATUTKIMUS MENETELMÄNÄ	7
3	MAAHANMUUTTAJAT SUOMESSA	9
	3.1 Maahanmuuton organisaatorakenne sekä lainsäädäntö	9
	3.2 Inkerinsuomalaiset paluumuuttajat	13
4	TEORIATAUSTAA PALUUMUUTTAJANUOREN SOPEUTUMISEN EDISTÄMISELLE	15
	4.1 Opinnäytetyön pääkäsitteet	15
	4.2 Monikulttuurisuus hoitotyössä	16
	4.3 Leiningerin kulttuurin mukainen näkökulma hoitotyössä	17
	4.4 Sopeutumisprosessin toteutumisen vaihtoehdot	19
5	INKERINSUOMALAISTEN PALUUMUUTTAJANUORTEN NYKYTILANNE	21
	5.1 Inkerinsuomalaisen nuoren paluumuuttajanaisen haastattelu	21
	5.2 Kysely Kotkassa asuville inkerinsuomalaisille paluumuuttajanuorille	23
	5.3 Kyselyn vastaussatoa nykytilan kartoitusta varten	23
	5.4 Yhteenveto nykytilan kartoituksesta	27
6	TAVOITTEET JA AIKATAULU INKERINSUOMALAISTEN SOPEUTUMISEN EDISTÄMISESSÄ	28
7	KEHITTÄMISPROSESSIN TOIMINNAN KUVAUS	30
	7.1 Toimintamme alustavat tavoitteet	31
	7.2 Kontakteja yhteistyökumppaneihin	32
	7.3 Suunnitelmaseminaari 18.3.2011	34
	7.4 Infotilaisuus nuorille tulevan kesän tapahtumista 4.5.2011	35
	7.5 Toiminnan uudelleen arviointi ja nuorten etsinnän jatkaminen	36
	7.6 Nuorten tapaamisia	36
	7.7 Yhteydenottoja inkerinsuomalaisiin nuoriin touko-kesäkuussa 2011	37
	7.8 Työn etenemisen uudelleen arviointi	39

8	UUSI KYSELY NUORILLE KEHITTÄMISTOIMINNAN ARVIOINTIA VARTEN	40
9	KYSELYN TULOKSET	41
10	TUTKIMUSEETTISET PERIAATTEET	46
11	TOIMINTATUTKIMUSPROSESSIN ARVIOINTI	47
12	JOHTOPÄÄTÖKSET	49
KUVA-/TAULOKKOLUETTELO		
	KUVA 1. Kemmisin toimintatutkimuksen spiraali	8
	KUVA 2. Maahanmuuttoa koskeva lainsäädäntö	12
	KUVA 3. Vanha Inkerinmaan kartta	13
	KUVA 4. Leiningerin auringonnousumalli	19
	KUVA 5. Koulutus- ja työelämä	21
	KUVA 6. Suomenkielen taito nuoren arvioimana	25
	KUVA 7. Nuorten toimeentulo	25
	KUVA 8. Ystäväpiiri	26
	TAULUKKO 1. Opinnäytetyön aikataulu	28
	KUVA 9. Kontaktit nuoriin ennen toiminnallista osuutta	39
	KUVA 10. Avun saanti kotiutumiseen	41
	KUVA 11. Nuoren asioinnissa mieluiten käyttämä kieli	42
	KUVA 12. Mieluisin yhteydenottotapa nuoren mielestä	43
	KUVA 13. Nuoren hakeutuminen työ- ja opiskeluelämään	43
	KUVA 14. Nuoren halukkuus olla mukana seurakunnan toiminnassa	44
	KUVA 15. Osallistumisen esteet suunniteltuun toimintaan	45
	KUVA 16. Nuoren mielestä mukavampi tekeminen	45

LIITTEET

- Liite 1. Tutkimuslupa
- Liite 2. Sopimus opinnäytetyöstä / Anne Metsälä
- Liite 3. Sopimus opinnäytetyöstä / Hanna Olli
- Liite 4. Tutkimustaulukko
- Liite 5. Kyselykaavake ja saatekirje nykytilan kartoittamiseksi
- Liite 6. Kutsu INFO tilaisuuteen
- Liite 7. Muuttujataulukko
- Liite 8. Palaute- ja arviointikysely saatekirjeineen

1 TAUSTA JA TARKOITUS

Useista meitä kiinnostavista aiheista päädyimme valitsemaan opinnäytetyön aiheeksi maahanmuuttajat. Meille tarjoutui mahdollisuus olla mukana Voi hyvin nuori -hankkeessa, jossa oli yhtenä osatavoitteena tutkia maahan muuttavien nuorten sopeutumista yhteiskuntaan työllisyyden, koulutuksen, sosiaalisen elämän, perhe-taustan ja poikkeavan käyttäytymisen osalta sekä kehittää heille sopivaa toimintamallia, joka auttaa sopeutumisessa. Voi hyvin nuori -hankkeen tarkoituksena on vastata Kotkan kaupungin tarpeeseen kuvata tarkemmin varhaisen ja oikea-aikaisen puuttumisen politiikka sekä sitä koskevat keskeiset toimijat sekä kehittää toimintamallia edelleen. Case-menetelmää käyttävän tutkimuksen kohteena ovat erityisluokka ja avokoulu, maahanmuuttajanuoret sekä rikoksia tekevät nuoret.

Terveys 2015 -raportin mukaan nuoren elässä ongelmallisessa sosiaalisessa ympäristössä ja sosiaalisesti huono-osaisena on riski oireiden ja epäterveiden elämäntapojen kehittymisestä pysyviksi suurempi kuin vakaassa sosiaalisessa asemassa olevilla ja nuorilla, jotka jatkavat opintojaan pidemmälle. Keskeisiä edellytyksiä nuorten terveydelle ovat muun muassa oppilaitosten työskentelyolosuhteet, eri tahojen yhteistyö nuorten koulutuksellisen syrjäytymisen ja huonon terveyden noidankehän murtamiseksi. Tärkeää on tukea nuorten omaehtoisia harrastus-, liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksia, nuorten oikeuksia ja nuorista huolehtimista kunnioittavaa kulttuuria ja perheiden elämäntapoja. (Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 -kansanterveysohjelmasta 2001)

Ohjaavan opettajan ja Voi hyvin nuori -hankkeen projektinvetäjän kanssa tapasimme eri tahoja, jotka toimivat maahanmuuttajien parissa. Keskustelujen ja Kotkan maahanmuutto-ohjelman seurantaraportin 2009 mukaan Kotkan asukkaista oli 4,4 % ulkomaan kansalaisia, kun vastaava osuus koko maassa oli noin 2,9 %. Kotkalaiselle maahanmuutolle tunnusomaista on kansallisuuksien suuri määrä, runsas avioliittomuutto sekä viime vuosina vilkastunut inkerinsuomalaisen paluumuutto. Pohdittuamme tapaamisissa esille nousseita maahanmuuttajaryhmiä, koimme mielenkiintoisimmaksi inkeriläiset paluumuuttajanuoret.

Sairaanhoitajan työ maahanmuuttajien parissa on lisääntynyt viime vuosikymmeninä ja lisääntyy edelleen (Wathen 2007, 35). Voidakseen antaa hienotunteista kulttuurin

mukaista hoitoa, sairaanhoitajan on muistettava, että jokainen yksilö on ainutlaatuinen ja hänellä on aiempia kokemuksia, uskomuksia ja arvoja, jotka ovat siirtyneet sukupolvelta toiselle (Giger & Davidhizar 1995, 8). Edellytyksinä ohjaustilanteiden etenemiselle ja potilaan tarpeitaan vastaavan avun saamiselle on yhteisen kielen löytäminen. Sairaanhoitajien kokemusten mukaan maahanmuuttajien suomen kielen taito on puutteellista. Kokemuksista on ilmennyt, että monet maahanmuuttajat ovat saattaneet asua vuosiakin suomessa, mutta eivät juuri lainkaan osaa kieltä. (Wathen 2007, 35.)

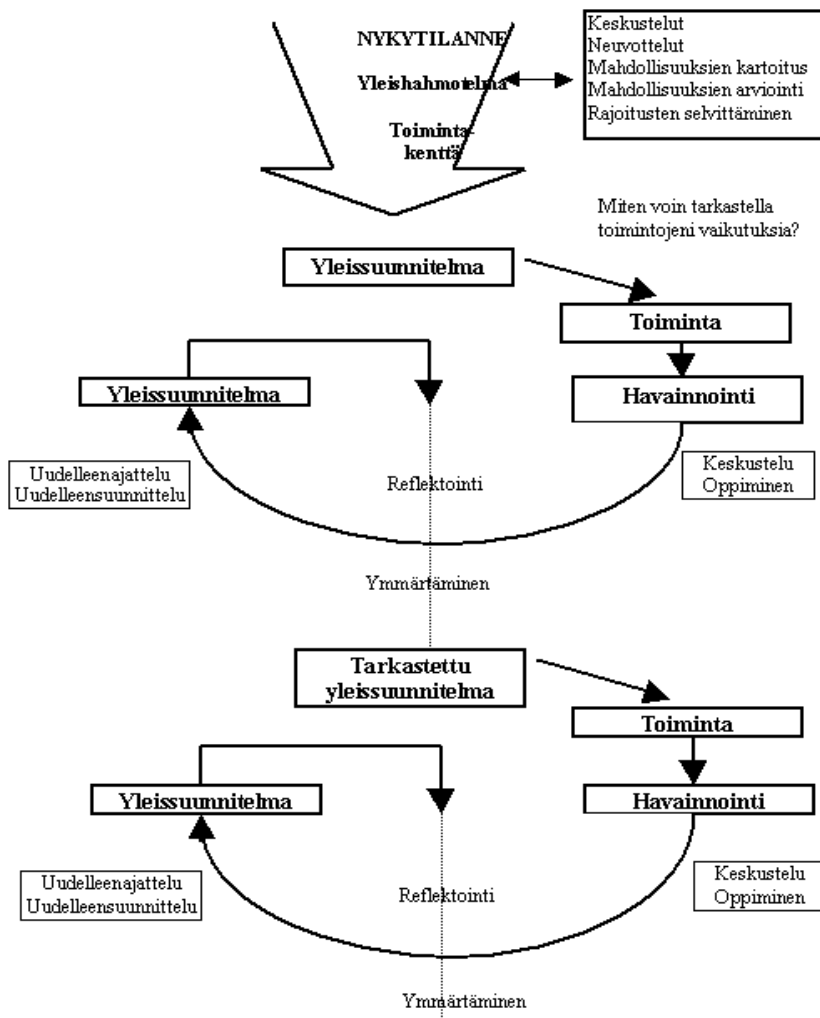
Maahanmuuttajien, viranomaisten ja oppilaitosten välillä tarvitaan tulevaisuudessa yhä tiiviimpää yhteistyötä (Wathen 2007, 68). Edistääksemme yhteistyötä eri tahojen välillä, päädyimme tekemään opinnäytetyömme toimintatutkimuksena, jossa interventioiden avulla pyrimme kehittämään nuorten hyvinvointia heidän tarpeistaan lähtöisin. Työmme kannalta sopivimmaksi yhteistyökumppaniksi osoittautui MINFO-keskus, joka on ESR-rahoitteinen hanke Kaakkois-Suomessa. Hankkeen tarkoituksena on maahanmuuttajien alkuvaiheen ohjauksen ja neuvonnan kehittäminen. MINFO-keskuksella on kolme eri toimipistettä, joista yksi sijaitsee Kotkassa.

2 TOIMINTATUTKIMUS MENETELMÄNÄ

Toimintatutkimus saa alkunsa käytännön ongelmista, joka on tilanne- ja ympäristökeskeistä ja usein ongelmanratkaisussa on mukana useita henkilöitä. Toimintatutkimuksen avulla pyritään erilaisten käytännön ongelmien ratkaisuun erilaisissa yhteisöissä ja tavoitteena on muuttaa olemassa olevaa käytäntöä paremmaksi. Toimintatutkimusta tehdään kentällä, jossa muutostarvetta on. (Syrjälä, Ahonen, Syrjäläinen & Saari 1996, 31 - 33.) Toimintatutkimuksen tarkoituksena on tuoda esiin uutta tietoa toiminnasta ja samalla kehittää sitä. Toimintatutkimuksena keskeisinä käsitteinä ovat interventiot ja syklisyys. Toimintatutkimuksessa pyritään reflektiiviseen ajatteluun ja sitä kautta toiminnan parantamiseen. (Heikkinen & Jyrkämä 1999, 32 - 36.)

Tutkija toimii aktiivisesti käytännössä, jota hän tutkii (Syrjälä ym. 1996, 33). Toimintatutkimuksessa tutkijat ovat tasavertaisia toimijoita eri yhteistyökumppaneiden kanssa syklisesti etenevässä muutosprosessissa. Toimintatutkimus on parhaimmillaan uutta tietoa ja käytäntöjä aikaansaava tapahtumasarja. Haasteellisuutta toimintatutkimukseen tuo sen vuorovaikutuksellinen luonne sekä aikataulun joustavuus. (Turunen, Tossavainen, Sormunen & Saaranen 2008, 407.)

Toimintatutkimukselle ei ole elemassa mitään ehdottomasti oikeaa tai väärää tapaa edetä. Se on jatkuva muutosprosessi, ja sitä on myös siksi vaikea kuvata. (Aaltola & Syrjälä 1999,17.) Toimintatutkimus ei ole niinkään tutkimusmenetelmä, vaan sitä voidaan pitää tutkimusstrategiana, tekniikkana tai eettis-moraalisena lähestymistapana (Kuula 1999, 218). Toiminta ja käytänteiden muutos perustuu paljolti osallistujien yhteisiin pohdiskeluihin ja tasavertaisiin vuoropuheluihin, joissa eri osapuolten kanssa keskustellen pyritään etsimään käytännön ongelmiin ratkaisuja (Syrjälä ym. 1996, 34). Alla (Kuva 1) on kuvattuna Kemmisin toimintatutkimuksen spiraali.

Kuva 1. Kemmisin esittämä toimintatutkimuksen spiraali (Helsingin yliopiston verkkojulkaisut 2010)

3 MAAHANMUUTTAJAT SUOMESSA

Maahanmuuttovirasto määrittelee termin *maahanmuuttaja* yleiskäsitteeksi, jolla tarkoitetaan kaikin eri perustein maasta toiseen muuttavaa henkilöä (Paluumuuttajat, 2011). Tilastokeskuksen mukaan maahanmuuttaja on Suomeen muuttanut henkilö, joka on asunut tai aikoo asua maassa yhtäjaksoisesti yli vuoden ja jolla on tarvittava oleskelulupa (Maahan- ja maastamuutto, 2010).

Arkikielessä tarkoitetaan maahanmuuttajalla usein ulkonäöltään suomalaisesta poikkeavaa, ulkomaalaisyntyistä tai -taustaista henkilöä riippumatta siitä, kuinka pitkään henkilö on Suomessa asunut ja onko hän Suomen kansalainen. Käsite maahanmuuttaja saatetaan rinnastaa usein pakolaiseen, ja kuitenkin pakolaiset ovat vain yksi maahanmuuttajaryhmä. ”Me” suomalaiset eli valta- tai kantaväestö erotellaan ”toisista” maahanmuuttaja-käsitteellä. Maahanmuuttaja-käsite on kuitenkin käytännöllinen verrattuna esimerkiksi uussuomalaiseen tai suomenmaalaiseen, koska muualta Suomeen muuttaneen identiteetin perustana on vahvasti muu kuin suomalaisuus. (Anis 2008.)

Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2009 lopussa Suomessa asui ulkomailla syntyneitä henkilöitä 233 183, joista 93 536:lla oli Suomen kansalaisuus. Suomen väestöstä 2,9 % oli ulkomaan kansalaisia. Ulkomaiden kansalaisten määrä lisääntyi vuoden 2009 aikana 12 449 henkilöllä. Suurimmat ulkomaalaisten ryhmät olivat Venäjän, Viron, Ruotsin ja Somalian kansalaiset. (Maahan- ja maastamuutto, 2010). Maahanmuuttajia Suomessa on todellisuudessa enemmän kuin pelkästään ulkomaan kansalaisia, koska jo kansalaisuuden saaneet eivät näy tilastoissa.

Vieraskielisten määrä oli kaksinkertaistunut viimeisten yhdeksän vuoden aikana vuoteen 2010 mennessä. Suurimmat vieraskielisten ryhmät olivat venäjänkieliset (51 683), vironkieliset (25 096), englanninkieliset (12 063), somalinkieliset (11 681) ja arabiankieliset (9 682). (Maahan- ja maastamuutto, 2010).

3.1 Maahanmuuton organisaattiorakenne sekä lainsäädäntö

Terveys 2015 -raportin mukaan etninen moninaistuminen ja monikulttuurisuus ovat terveyspolitiikan uusimpia haasteita. Kaikille väestöryhmille olisi turvattava mahdollisuus terveytensä edistämiseen ja osallisuus yhteiskunnan toimintaan. Kulttuuriseen erilaisuuteen perustuvalla syrjäytymisellä on ilmeisiä terveysvaikutuksia, jotka tulisi

välttää. Nähtävissä on riski sekä sosiaalisen että alueellisen syrjäytymistäipumuksen voimistumiseen. Terveyspolitiikan onnistumisen edellytyksenä on sosioekonomisten ryhmien ja eri alueiden väestöjen terveyserojen kasvamisen ehkäiseminen ja aiempaa tehokkaampi toiminta näiden erojen pienentämiseksi. (Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 –kansanterveysohjelmasta, 2001.)

Maahanmuuttopolitiikasta Suomessa vastaa sisäasiainministeriö, joka toimii valtioneuvoston alaisuudessa. Valtioneuvoston hallitusohjelmassa on määritelty maahanmuuttopolitiikkaa ja hallintoa koskevat tavoitteet ja periaatteet. Maahanmuuttohallinnon keskeiset toiminnan painopisteet, päätoimintalinjat ja tulostavoitteet vahvistaa maahanmuutto- ja eurooppaministeri. Sisäasiainministeriö valmistelee maahanmuuttoa, kotouttamista ja kansalaisuutta koskevan lainsäädännön, sekä edustaa Suomea EU:ssa ja kansainvälisessä yhteistyössä maahanmuutto ja kotouttamisasiossa. Sisäasiainministeriön maahanmuutto-osaston tehtäviin kuuluu myös huolehtia eri hallinnonalojen (työ- ja elinkeinoministeriö, opetusministeriö, ulkoasiainministeriö, opetushallitus, sosiaali- ja terveysministeriö) välisen toiminnan yhteensovittamisesta maahanmuuttoasioissa. Sisäasiainministeriön alaisuudessa toimivat maahanmuuttovirasto, rajavartiolaitos ja poliisi. (Tehtävät ja työnjako maahanmuuttoasioissa, 2010.)

Sisäasiainministeriö ohjaa ja kehittää maahanmuuttohallintoa sekä tulosoittaa Maahanmuuttovirastoa. Maahanmuuttoviraston tehtävänä on käsitellä ja ratkaista yksittäisiä henkilöitä koskevia asioita, kuten ulkomaalaisten maahantulo, oleskeluoikeus Suomessa, henkilön poistaminen maasta, pakolaisuus ja kansalaisuus. Ulkomaalaisrekisterin, asukasrekisterin ja pakolaisrekisterin ylläpito kuuluu maahanmuuttoviraston tehtäviin. (Tehtävät ja työnjako maahanmuuttoasioissa, 2010.)

Rajavartiolaitoksen tehtävänä on vastata rajavalvonnasta, sillä on mahdollisuus päättää rajalla viisumin myöntämisestä taikka käännättämisestä. Ulkomaalaislain noudattamista valvoo ja ulkomaalaislupaviranomaisena toimii poliisi. Nämä viranomaiset yhdessä selvittävät turvapaikanhakijan henkilöllisyyden ja matkareitin. Paikallispoliisin tehtävänä on vastaanottaa lupahakemuksia maahanmuuttoasioissa. Kunta vastaa omalla alueellaan maahanmuuttajien kotouttamisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta, sekä kotoutumista edistävien ja tukevien toimenpiteiden ja palveluiden järjestämisestä (Tehtävät ja työnjako maahanmuuttoasioissa, 2010.)

Ulkomaalaislain tarkoituksena on hyvän hallinnon ja oikeusturvan toteuttaminen ja edistäminen ulkomaalaisasioissa, sekä hallitun maahanmuuton edistäminen ja kansainvälisen suojelun antaminen kunnioittamalla ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia huomioiden Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset. Lakia sovelletaan ulkomaalaisen maahantuloon, maasta lähtöön, oleskeluun ja työskentelyyn Suomessa. Tässä laissa säädetään oleskeluluvan myöntämisestä entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevalle henkilölle, sisältäen inkerinsuomalaisten paluumuutto-oikeuden. (Ulkomaalaislaki, 2004.)

Kansalaisuuslaki säätelee edellytykset, joiden nojalla henkilö saa, säilyttää tai menettää Suomen kansalaisuuden sekä menettelyt näitä asioita käsiteltäessä. Tässä laissa otetaan huomioon sekä yksityishenkilön että valtion etu, sillä estetään ja vähennetään kansalaisuudettomuutta. Lailla edistetään ja toteutetaan kansalaisuuteen liittyvien asioiden käsittelyssä ja päätöksenteossa hyvän hallinnon ja oikeusturvan periaatteita. (Kansalaisuuslaki, 2010.) Valtioneuvoston asetuksella kansalaisuudesta säädetään kansalaisuuslain nojalla mm. henkilöllisyyden tarkistamisesta, kielitaidon osoittamisesta ja viranomaisten välisestä yhteistyöstä Suomen kansalaisuutta koskevissa asioissa (Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta, 2004.)

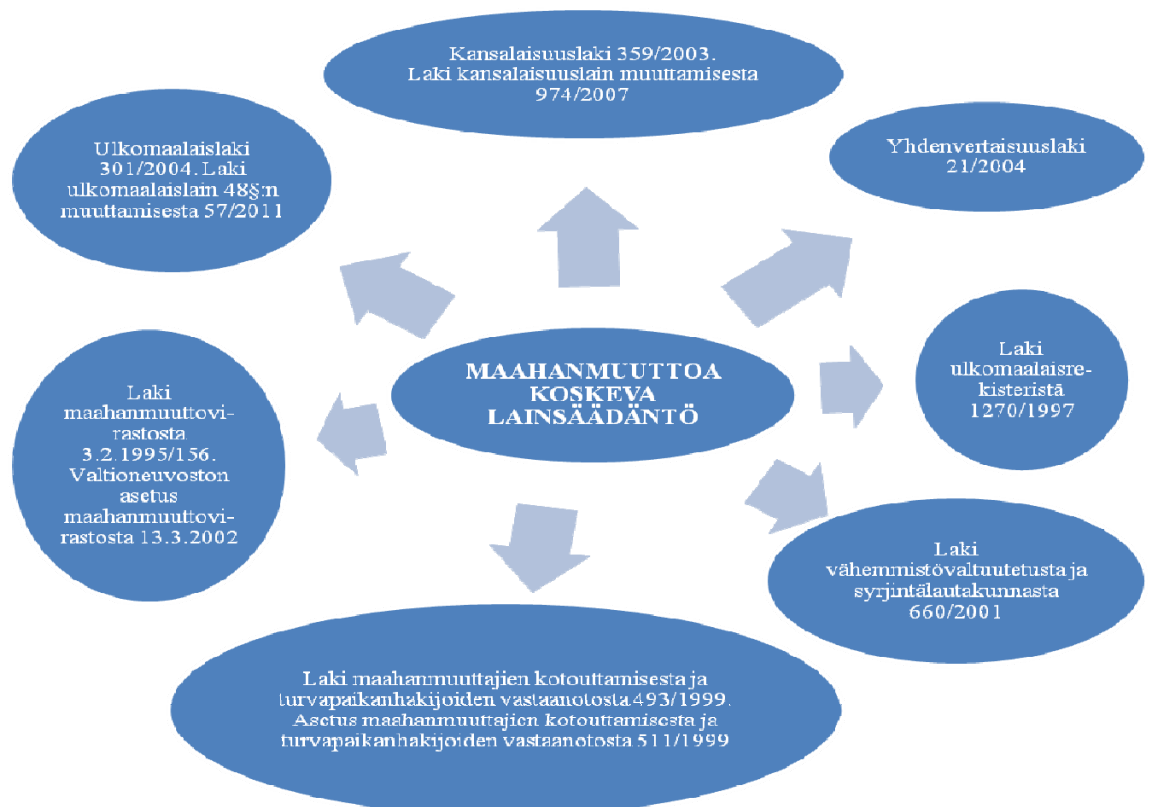
Lailla ulkomaalaisrekisteristä säädetään henkilötietojen keräämisestä ja tallettamisesta ulkomaalaisrekisteriin. Laissa säädetään myös tallennettujen tietojen käyttämisestä ja luovuttamisesta. (Laki ulkomaalaisrekisteristä, 1997.)

Maahanmuuttajien kotoutumisesta ja turvapaikan vastaanotosta säädetyn lain tarkoituksena on maahanmuuttajien kotoutumisen, tasa-arvon ja valinnanvapauden edistäminen sekä turvapaikanhakijoiden välttämättömän toimeentulon ja huolenpidon turvaaminen järjestämällä turvapaikanhakijoiden vastaanotto. Lain mukaan viranomaisilla on velvollisuus laatia jokaiselle maahanmuuttajalle kotoutumissuunnitelma. (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta, 1999.) Asetuksella maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta rinnastetaan kotoutumista edistävä toimenpide työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen sekä säädetään turvapaikanhakijoiden ja tilapäistä suojelua saavien vastaanoton järjestämisestä (Asetus maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta, 1999.)

Lailla maahanmuuttovirastosta määritellään sisäasiainministeriön alaisen Maahanmuuttoviraston tehtävät. Tehtäviin kuuluu pitää ulkomaalaisrekisteriä, asukasrekisteriä ja pakolaisrekisteriä. Maahanmuuttovirasto tuottaa toimialaansa koskevissa asioissa tietopalveluita ministeriöille ja muille viranomaisille sekä kansainvälisille järjestöille. (Laki Maahanmuuttovirastosta, 1995.)

Yhdenvertaisuuslailla pyritään edistämään ja turvaamaan yhdenvertaisuuden toteutumista ja tehostamaan syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeussuojaa. Laki kieltää syrjinnän iän, etnisen alkuperän, vammaisuuden, kansalaisuuden, sukupuolisen suuntautumisen, kielen, terveydentilan, vakaumuksen, uskonnon tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. (Yhdenvertaisuuslaki, 2004.)

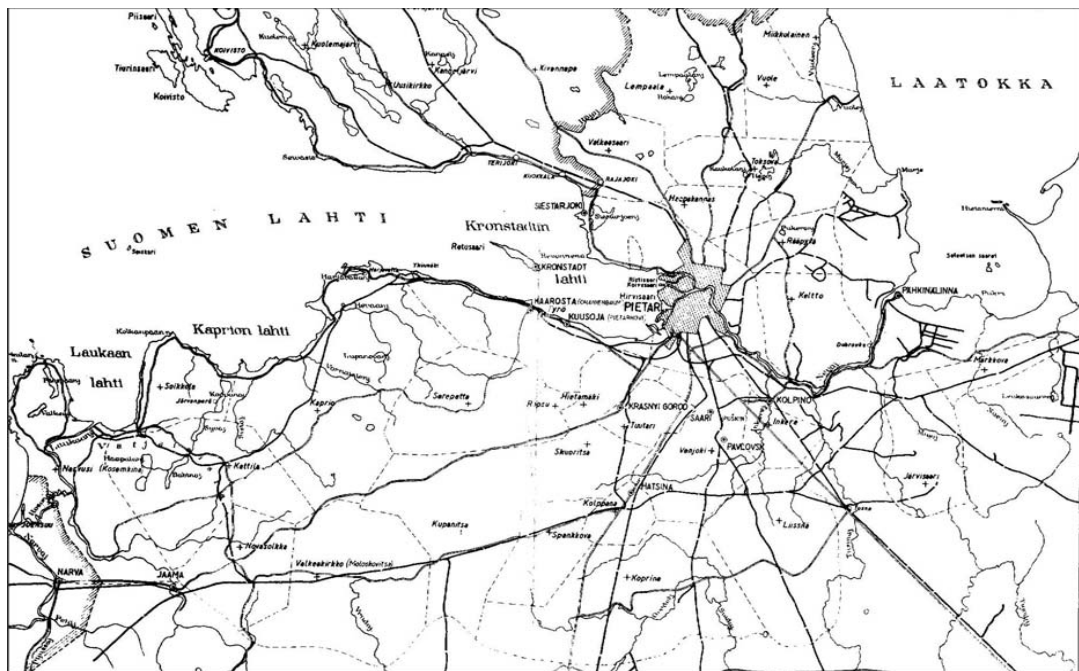
Lailla vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta säädetään sisäasiainministeriön yhteydessä toimivan vähemmistövaltuutetun ja syrjintälautakunnan toimialasta sekä tehtävistä, joita ovat mm. etnisen syrjinnän ehkäisy, hyvien etnisten suhteiden edistämien, etnisten vähemmistöjen sekä ulkomaalaisten aseman ja oikeuksien turvaaminen. (Laki vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta, 2001.) Seuraavassa (Kuva 2) on kuvattuna maahanmuuttoa koskeva lainsäädäntö.

Kuva 2. Maahanmuuttoa koskeva lainsäädäntö

3.2 Inkerinsuomalaiset paluumuuttajat

Inkerinsuomalaiset ovat savolaisia ja karjalaisia siirtolaisia, jotka asuttivat yli 300 vuotta sitten Pietaria ympäröivän läänin, Inkerinmaan (Inkerinsuomalaisten historia ja vainot, 2010). Maantieteellisesti Inkeriksi on kutsuttu Stolbovan rauhassa Ruotsi-Suomeen liitettyä aluetta, joka pohjoisessa Karjalan kannaksella ulottui Rajajokeen ja rajoittui lännessä Viroon (Ranta 1991, 103 -105). Alla olevassa kartassa (Kuva 3) on kuvattuna vanha Inkerinmaa.

Kuva 3. Vanha Inkerinmaan kartta (Ranta 1991, 105)

Suomalaisväestö jäi maaorjuuteen Venäjälle Pietari Suuren valloitettua alueen Ruotsilta. Inkerinmaalla toimineet luterilaiset papit saivat jatkaa työtänsä ja suomalainen väestö sai pitää uskontonsa. (Inkerinsuomalaisten historia ja vainot, 2010.)

Toinen maailmansota merkitsi inkeriläisten lopullista hajaannusta eikä sen jälkeen Inkeristä entisessä merkityksessään ole enää voinut puhua. Joukkokarkotukset, pakko-siirrot ja yksittäiset vangitsemiset yhteen laskien lähes puolet koko väestöstä eli 45 000–60 000 inkeriläistä, pakotettiin pois kotiseudultaan ensimmäisen ja toisen maailmansodan välisenä aikana. (Nevalainen 1991, 288 - 289.) Inkerin kansa hajotettiin eri puolille Venäjää, aina Kaukoitään asti. Suomen kielen opiskelu ja käyttö kiellettiin kokonaan. Vanhemman sukupolven keskuudessa kielitaito pysyi salaa yllä. Nuorem-

man sukupolven suomen kielitaito kuihtui, koska kouluissa ei enää järjestetty opetusta suomeksi. (Inkerinsuomalaisten historia ja vainot, 2010.)

Vuodesta 1989 lähtien Suomeen oli muuttanut jo jonkin verran inkeriläisiä, mutta laajempaan tietoisuuteen asia tuli 10.4.1990, kun presidentti Mauno Koivisto haastattelussa totesi, että inkerinsuomalaisia voidaan pitää paluumuuttajina. Se käynnisti varsinaisen paluumuuton muodostamalla perustan virkamiespäätöksille. (Paluumuuttajien toimeentuloturvatyöryhmän muistio, 2004.) Tutkimuksissa inkeriläiset on nähty yleisesti, presidentti Koivistoa myöten, Inkerinmaalla asuvina, suomenkielisinä, evankelis-luterilaisina kovia kokeneena kansan osana (Miettinen 2004, 441). Presidentti Koiviston "paluumuuttajajulistus" kuultavissa Ylen elävässä arkistossa: <http://www.yle.fi/elavaarkisto/?s=s&g=1&ag=6&t=88&a=2425>.

Kun ulkomaalaislakia vuonna 1993 muutettiin, huomioitiin inkerinsuomalaisten maahanmuutto hallituksen esityksen perusteluissa, mutta vasta vuonna 1996 otettiin suomalainen syntyperä maahanmuuton erityiseksi kriteeriksi ulkomaalaislakiin. Suomalaisella syntyperällä tarkoitetaan, että henkilöllä on vähintään kaksi kansallisuudeltaan suomalaista isovanhempaa. (Paluumuuttajien toimeentuloturvatyöryhmän muistio, 2004.)

Inkerinsuomalaisten paluumuuton alkamisesta Suomeen on kulunut n. 15 vuotta (Inkerinsuomalaisten historia ja vainot, 2010). Tarkkaa määrää maahanmuuttajien etnisestä taustasta ei ole tiedossa, koska tulijat luokitellaan lähtömaan, ei kansallisuuden perusteella (Miettinen 2004, 15). Tänä aikana tiedetään maahan saapuneen yli 30 000 inkeriläistä perheineen. Suomessa on esimerkiksi noin 5000 akateemisesti koulutettua inkerinsuomalaista paluumuuttajaa ja heidän perheenjäsentään, joilla on paljon annettavaa kielelliselle ja etniselle emämaalleen. Tämä merkittävä henkinen pääoma olisi hyvä käyttää hyödyksi yhteiskunnassamme. (Inkerinsuomalaisten historia ja vainot, 2010.) Seuraavan kymmenen vuoden aikana Suomi tarvitsee noin 300 000 työperäistä maahanmuuttajaa hallituksen maahanmuutto-ohjelman mukaan (Hallituksen maahanmuutto-ohjelma, 2006).

Etelä-Kymenlaaksoon on vuosien 1999- 2006 välisenä aikana muuttanut 132 inkerinsuomalaista paluumuuttajaa. Paluumuuttajien joukossa on n. 9400, joista varsinaisia hakijoita on 3000 - 4000 henkilöä, loput ovat perheenjäseniä. (Etelä-Kymenlaakson maahanmuutto-ohjelma 2007 - 2012, 16.)

Paluumuutto-oikeus lakkautettiin lailla ulkomaalaislain 48 §:n muuttamisesta. Ainoastaan Inkerin siirtoväkeen kuuluneilla ja Suomen armeijassa vuosien 1939 - 1945 aikana palvelleilla henkilöillä paluumuutto-oikeus säilyi. Laki tuli voimaan 1.7.2011, oikeus säilyi myös paluumuuttojonoon ko. päivämäärään mennessä ilmoittautuneilla, he voivat hakea oleskelulupaa paluumuuton perusteella 1.7.2016 asti. Inkerinsuomalaiset voivat vastedes hakeutua Suomeen vain yleisen oleskelulupajärjestelmän kautta. (Laki ulkomaalaislain 48 §:n muuttamisesta, 2011.)

4 TEORIATAUSTAA PALUUMUUTTAJANUOREN SOPEUTUMISEN EDISTÄMISELLE

4.1 Opinnäytetyön pääkäsitteet

Kehittämisprosessissa pääkäsitteiden määrittelyä voidaan pitää eräänlaisena suunnituskarttana. Tämän kartan avulla aika ajoin voidaan tarkastaa suunta ja tarvittaessa korjata kehityssuuntaa tai käsitettä. (Toikko & Rantanen 2009. 134.) Tutkimustoiminnassa käytettävät teoriat ja käsitteet eivät ole vain jotakin käytännöstä irrallaan olevaa, vaan ne ovat muodostuneet käytännön tutkimustoiminnan tuloksena. Tutkimukseen valittavat käsitteet tulee aina selostaa ja määrittellä tutkimuksen lukijalle täsmällisesti ja selkeästi. (Vilka 2005, 25 - 26.) Opinnäytetyön pääkäsitteiksi määriteltiin inkerinsuomalainen paluumuuttaja, nuori, sopeutuminen ja kotoutuminen.

Inkerinsuomalainen paluumuuttaja

Ulkomaalaiset, joilla on suomalaiset sukujuuret tai muuten läheinen yhteys Suomeen, voivat saada oleskeluluvan Suomeen tietyin edellytyksin. Luvan saamiseksi ei tarvita muita syitä kuten esimerkiksi työntekoa tai opiskelua. Suomalaisten sukujuurien vahvuus ja läheisyys vaikuttaa oleskeluluvan saantiin, sukujuurien ollessa useampien sukupolvien takaa eivät perusteet oleskelulupaani riitä. Suomalaisten sukujuurten tai Suomeen läheisen yhteyden perusteella oleskeluluvan voivat saada inkerinsuomalaiset, entisen Neuvostoliiton alueelta peräisin olevat henkilöt. (Paluumuuttajat, 2011.)

Nuori, nuoruusikä

Aalbergin ja Siimeksen mukaan nuoruusiän keskeisenä kehityksellisenä päämääränä on autonomia. Nuoren on tuolloin ratkaistava ikäkauteen kuuluvat keskeiset kehitystehtävät, joita ovat irtautuminen vanhemmista, lisääntyvä turvautuminen ikätovereihin

vanhempien sijaan, sopeutuminen murrosiän ruumiillisiin muutoksiin ja seksuaalisen identiteetin jäsentäminen. Nuoruusiän loppuvaiheessa kiinteytyy aikuisen persoonallisuus, joka on jo suhteellisen muuttumaton. (Aalto-Setälä & Marttunen 2007.)

Sopeutuminen eli akkulturaatio

Yksilön tai ryhmän sopeutumisprosessia uuteen kulttuuriin kutsutaan akkulturaatioksi, joka on vuosia kestävää moniulotteista ja -vaiheista kahden kulttuuriryhmän kohtaamista. Prosessissa toisen tai molempien ryhmien kulttuuri muuttuu, käytännössä yleensä toinen ryhmistä on osoittautunut vallitsevammaksi. Etnisen väestön tapaa suhtautua valtakulttuuriin sanotaan akkulturaatioasenteeksi. (Abdelhamid 2009, 109.) Sopeutumisessa maahanmuuttajan olisi itse selvitetävä, millaisia tavoitteita hänellä on uudessa kulttuurissa, kuinka paljon hän on halukas sulautumaan uuteen kulttuuriin ja joustamaan oman kulttuurinsa kehyksistä. Hyvä yhteiskuntatietämys on keskeinen tekijä maahanmuuttajan sopeutumisessa, kielen oppimisen lisäksi. (Kawani 2010, 21, 62.)

Kotoutuminen

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta määrittelee kotoutumisen seuraavasti ”Maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä tavoitteena osallistua työelämään ja yhteiskunnan toimintaan samalla omaa kieltään ja kulttuuriin säilyttäen”. Saukkosen (2010, 10) mukaan taide ja kulttuuri muodostavat yhden yhteiskunnan osa-alueen, jonka toimintaan osallistuminen ja jossa osallisuuden kokemus voidaan katsoa kotoutumisen ulottuvuuksiksi. Maahanmuuttajien kuunteleminen on keskeistä heidän kotoutumisprosessinsa onnistumisessa (Wathen 2007, 72).

4.2 Monikulttuurisuus hoitotyössä

Hoitotyön monikulttuurisuudella tarkoitetaan tilanteita, joissa asiakkaalla, potilaalla, hänen omaisellaan tai sairaanhoitajalla on valtaväestöstä poikkeava kulttuurinen tausta ja se vaikuttaa hoitotyön käytäntöihin. Monikulttuurisuus sinänsä ei ole eettinen ongelma, mutta arvokeskustelu on paikallaan jos asiakkaalla, potilaalla, omaisella tai sairaanhoitajalla on toiminnassaan ristiriitaisuuksia sosiaali- ja terveydenhuollon sekä yhteiskunnan toiminnan kanssa. (Haho 2010, 40.) Sairaanhoitajan valmius toteuttaa kulttuurinmukaista hoitotyötä muodostuu ammattitaidosta eli ammatillisesta tiedosta

ja kokemuksesta, johon kuuluu tietoisuus omista kulttuurisista asenteista (Wathen 2007, 22).

Eettisen toiminnan perustana hoitotyössä on itsetuntemus. Avainasemassa eettisyyden oppimisessa on omien arvojen ja maailmankatsomuksen tunteminen. Sairaanhoidajan täytyy olla tietoinen omasta kulttuuristaan, ja lisäksi hän tarvitsee tietoa asiakkaiden kulttuuritaustasta, jotta voi antaa hänelle hyvää hoitoa riippumatta siitä mitä kulttuuria asiakas edustaa. (Haho 2010, 41.)

4.3 Leiningerin kulttuurin mukainen näkökulma hoitotyössä

Monikulttuurisuuteen liittyvä tutkimus on vielä Suomessa kovin vähäistä. Siitäkin huolimatta että Madeleine Leininger aloitti monikulttuurisen hoitotyön tutkimuksen ja kehittämisen jo 1950-luvulla, hoitotyössä ja hoitoyhteisöistä se on vielä kaukana ihanne tilanteesta. Vielä tänäkin päivänä Leiningerin Sunrise Model on transkulttuurisen hoitotyön malli, jolla jäsennetään kulttuurisen hoitotyön opetusta ja käytännön toimintaa. (Marriner-Tomey 1994, 413.) Yksinkertaisesti, monikulttuurisen hoitotyön malli kuvaa, miten ammatillinen hoitotyö on vuorovaikutuksessa kulttuuri käsitteen kanssa. Sen perustana on antropologia ja hoitotyö ja sitä tukee teoria, tutkimus sekä käytäntö. (Frequently Asked Questions, 2011.)

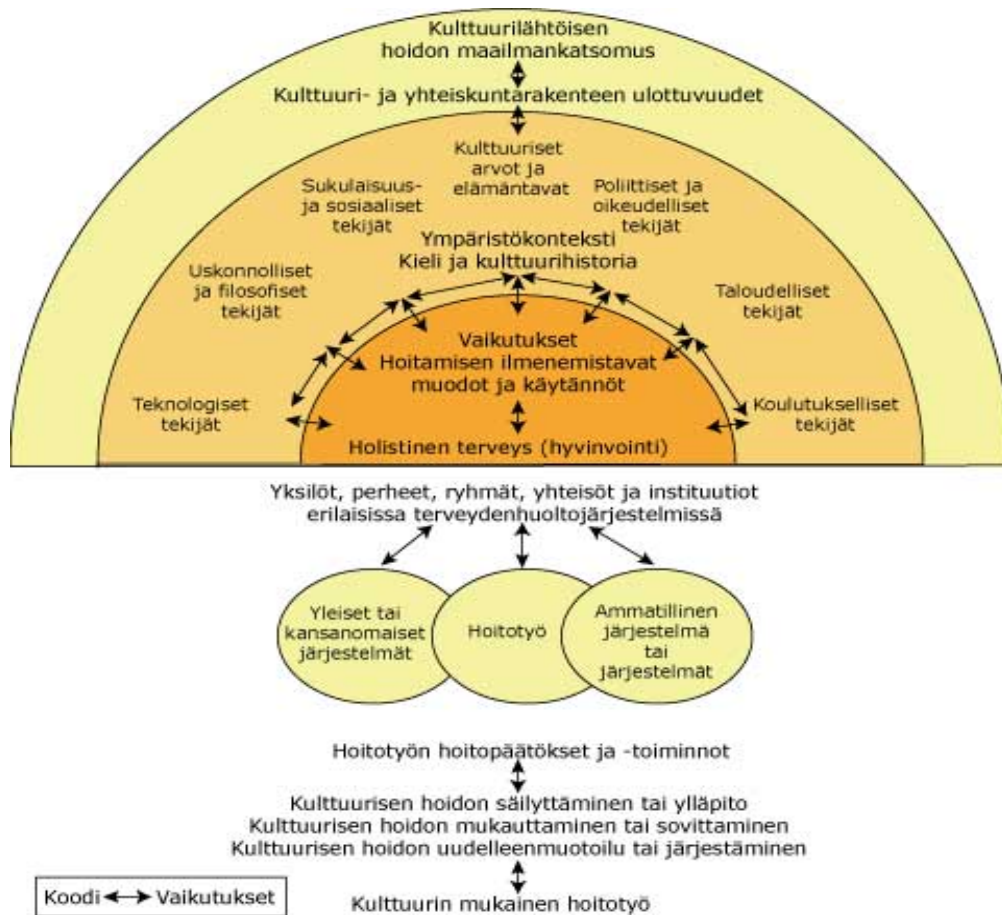
Madeleine Leininger on ammatiltaan sairaanhoitaja, joka on käynyt ensimmäisen hoitotyön jatkokoulutuksen ja arvoltaan hän on kulttuuri- ja sosiaalianthropologian tohtori. Leininger pani merkille lastenkodissa työskennellessään, että hoitohenkilökunnalla oli vähäinen tietämys lasten käyttäytymiseen vaikuttavista kulttuuritekijöistä. Hän oli huolissaan siitä, että lapset eivät saaneet riittävästi apua, sillä heidän kulttuuriaan ei huomioitu riittävästi. Tutkimustyönsä tuloksena hän kehitti mallin, josta Suomessa käytetään nimitystä Leiningerin auringonnousumalli. (Marriner-Tomey 1994, 413.)

Leininger on määritellyt transkulttuurisen hoitotyön tärkeäksi hoitotyön alueeksi, jossa keskitytään eri kulttuurien ja alakulttuurien vertailevaan tutkimiseen ja analysointiin, varsinkin hoitamiskäyttäytymisen, hoitotyön sekä sairautta ja terveyttä koskevien käyttäytymismallien, arvojen ja uskomusten osalta ja siinä on päämääränä tieteellisen ja humanistisen tietoperustan muodostaminen yhteisten hoitotyön käytäntöjen aikaansaamiseksi. (Marriner-Tomey 1994, 413.)

Leiningerin mukaan hoitotyössä tulee pyrkiä selvittämään yksilöiden, perheiden ja ryhmien kulttuurisiin elämäntapoihin perustuvaa hoitamiskäyttäytymistä, arvoja ja uskomuksia, jotta voitaisiin toteuttaa hyvää, tehokasta ja tyydyttävää hoitoa. Leininger on kehittänyt monia keskeisiä käsitteitä, joita ovat muun muassa hoito, hoitaminen, kulttuuri ja kulttuurilähtöinen hoito.

Hoidolla hänen mukaansa viitataan ilmiöihin jotka ovat yhteydessä sellaiseen yksilöön tai ryhmään kohdistuvaan auttavaan, tukea antavaan tai edellytyksiä luovaan toimintaan, jolla on todettuja tai oletettuja tarpeita parantaa tai kohentaa tilaansa tai elämäntapaansa. Hoitamisella Leininger viittaa toimiin, joilla annetaan apua tai tukea tai luodaan edellytyksiä toiselle yksilölle tai ryhmälle, jolla on todettuja tai oletettuja tarpeita parantaa tai kohentaa tilaansa tai elämäntapaansa. Kulttuurilla hänen mukaansa tarkoitetaan tietyn ryhmän opittuja, yhteisiä ja perittyjä arvoja, uskomuksia, normeja sekä elämäntapojen käytäntöjä, jotka ovat ohjaamassa ajattelua, ratkaisuja, toimintoja ja totunnaisia tapoja. Leiningerin mukaan kulttuurilähtöinen hoito viittaa niihin kognitiivisesti tunnettuihin arvoihin, uskomuksiin ja ilmaisutapoihin, jotka antavat toiselle yksilölle tai ryhmälle apua, tukea tai edellytyksiä hyvinvoinnin ylläpitämiseen, jonkin tilan tai elämäntavan parantamiseen tai kuoleman ja vammautumisen kohtaamiseen. (Marriner-Tomey 1994, 416 – 417.)

Leiningerin auringonnousumallissa on kuvattuna hänen teoriansa pääelementit. Kuvio auringonnousumallista auttaa hahmottamaan teorian eri ulottuvuuksia. Ympyrän yläpuoliskossa on kuvattuna yhteiskuntarakenteen osatekijöitä ja maailmakatsomuksellisia tekijöitä, jotka vaikuttavat hoitoon ja terveyteen kielen sekä ympäristön välityksellä. Yläpuoliskon tekijät vaikuttavat alemmassa puoliskossa kuvattuihin kansanomaisiin, ammatillisiin ja hoitotyön järjestelmiin. Yhdessä näistä puoliskoista muodostuu kokonainen aurinko, joka edustaa kaikkea sitä, mitä sairaanhoitajien täytyy huomioida ymmärtääkseen inhimillistä hoitoa ja terveyttä. (Leininger 1991, 49 -51.) Seuraavalla sivulla (Kuva 4) on kuvattuna Madeleine Leiningerin transkulttuurisen hoitotyön malli.

Kuva 4. Leiningerin auringonmalli

4.4 Sopeutumisprosessin toteutumisen vaihtoehdot

Terveystenhoollissa etnisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien asiakkaiden kohdalla tarvitaan tietoa myös kulttuurisista erityiskysymyksistä tavanomaisten taustatietojen lisäksi. Maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden taustatekijöistä osa liittyy hänen maahanmuuttoprosessiinsa ja osa liittyy suoraan hänen kulttuuriinsa. Kulttuureihin liittyviä ihmisten välisiä eroavuuksia voidaan tarkastella mm. akkulturaation, kommunikoinnin, kielen, uskonnon ja aikakäsityksen näkökulmista. (Abdelhamid 2009, 108 - 109.) Akkulturaatio etnisen identiteetin näkökulmasta sisältää mukautumis-, ristiriita-, uppoutumis-, itsetutkiskelu- ja integraation vaiheet (Pehkonen 2006, 26).

Sopeutumisprosessin ensimmäisessä vaiheessa eli mukautumisvaiheessa (konformisuusvaiheessa) maahanmuuttaja alistuu valtakulttuurin ylivoimaan eli kaikki enemmistökulttuuriin liittyvä nähdään hyvänä ja omaan kulttuuriin liittyvä pahana (Pehkonen 2006, 26). Abdelhamidin (2009, 109) mukaan sulautumisessa eli assimilaatiossa kulttuurin edustaja haluaa sulautua valtaväestöön eikä halua säilyttää omaa kulttuuriaan.

Ristiriitavaiheessa oleva yksilö ei pysty kokonaan sulattamaan valtaväestön aliarviointia, vaan on tietoinen, että sekä valtayhteisön että hänen omassa kulttuurissaan on hyvät ja huonot puolensa. Hänellä herää epäluuloja valtaväestön yksittäisiä jäseniä kohtaan, mutta samaan aikaan omaa etnistä taustaa kohtaan sekoittuvat häpeän ja ylpeyden tunteet. (Pehkonen 2006, 26.) Abdelhamidin (2009, 110) syrjäytymisessä eli marginalisaatiossa kulttuurin edustaja vieraantuu molemmista kulttuureista, eikä tunne kuuluvansa kumpaankaan. Erityisesti nuorten kohdalla se voi johtaa ajautumiseen erilaisiin mariginaaliryhmiin, kahden kulttuurin loukkuun.

Uppoutumisvaihe merkitsee vain oman kulttuurin hyväksymistä ja kaiken valtayhteisön kulttuuriin liittyvän torjumista, jolloin myös suhtautuminen valtakulttuurin jäseniin on vihamielistä ja epäluuloista. Yksilön oma itsetunto on hyvä, ja hän on ylpeä taustastaan. Uppoutumisvaihe on psyykkisesti rasittava maahanmuuttajalle. (Pehkonen 2006, 26.) Abdelhamidin (2009, 109 - 110) eristäytymisessä eli separaatiossa kulttuurin edustaja ei halua olla tekemisissä valtaväestön kanssa ja korostaa oman kulttuurinsa tapoja sekä on tiiviisti yhteyksissä omaan kulttuuriryhmäänsä. Yhteiskunta voi myös eristää maahanmuuttajan, tällöin puhutaan segregaatiossa.

Itsetutkiskeluvaiheelle on ominaista, että yksilö alkaa tarkastella kriittisesti myös oman ryhmänsä tiettyjä piirteitä ja ominaisuuksia. Tällöin yksilö alkaa huomioida myös valtakulttuuriin liittyviä hyväksyttäviä asioita. (Pehkonen 2006, 26 - 27.)

Bikulturalismin vaihe merkitsee sisäisen varmuuden saavuttamista. Tälle vaiheelle tunnusomaisia piirteitä ovat sekä enemmistökulttuurin että vähemmistökulttuurin eri osien arvostaminen ja hyvän itsetunnon saavuttaminen siten, että yksilö on ylpeä juuristaan, mutta tietoinen myös omasta itsenäisyydestään ja riippumattomuudestaan. (Pehkonen 2006, 27.) Sopeutumisprosessin vaihtoehdoista integraatio eli sopeutuminen on onnistunein. Integraatiossa ihminen valitsee molemmista kulttuureista asioita, joista rakentaa itselleen sopivan kokonaisuuden. Hän noudattaa valtaväestön normeja ja tapoja, mutta säilyttää samalla yhteyden omaan kulttuuriinsa. (Abdelhamid 2009, 110.) Integraation toteutuessa maahanmuuttaja on täysivaltainen jäsen yhteiskunnassa, jolta vaaditaan hyväksyvää ja avointa asennoitumista erilaisiin kulttuuriryhmiin. Integraatio on merkittävä elämäntyytyväisyyttä selittävä tekijä, joka tapahtuu ihmissuhteiden verkostoissa, ja siihen vaikuttavat sekä vastaanottajamaan tilanne että maahanmuuttopolitiikka. (Pehkonen 2006, 24 - 26).

Monikulttuurisuus nähdään synteesinä, jossa on eri kulttuuripiirteitä ja kulttuurieroja huomioivaa kanssakäymistä. Se on jatkuvan muutoksen tila eikä se rakennu selvästi rajatuista toisistaan erottuvista palasista, vaan se on kokonaisuus, joka yhdistää erilaisuutta ja eroja ja enemmän kuin yksittäisten tekijöidensä summa. (Paukkeri 2009, 156.) Miettisen mukaan (2004, 443) venäjänsuomalaisten kotoutuminen Suomeen edellyttää kantasuomalaisilta myönteistä asennetta paluumuuttajia kohtaan, mutta onnistuneeseen kotoutumiseen vaikuttaa ratkaisevasti paluumuuttajan oma motivaatio.

5 INKERINSUOMALAISTEN PALUUMUUTTAJANUORTEN NYKYTILANNE

Nykytilaa kartoittaessa ja tulevaa toimintatapahtumaa suunnitellessa päädyttiin laatimaan kyselylomake, jossa tiedusteltiin kohderyhmältä heidän hyvinvointiaan ja sopeutumistaan Kotkaan. Lisäksi haastateltiin eri yhteistyökumppaneita nuorten löytämiseksi sekä tiedusteltiin ajatuksia nuorista ja mitä voitaisiin heidän hyväkseen tehdä.

5.1 Inkerinsuomalaisen nuoren paluumuuttajanaisen haastattelu

Toimintatutkimuksessa aineistoa voidaan kerätä monella eri tavalla, joista yhtenä vaihtoehtoina on haastattelu. Tutkimusaineistoa saadaan kerättyä haastattelujen avulla, jolloin ihmisten kokemukset asioista tulevat esiin puheen muodossa. (Vilka 2005, 100.) Haastatteluja käytetään kun halutaan kohdata tutkittava henkilö subjektina, sijoittaa tulos laajempaan asia kokonaisuuteen, selventää saatavia vastauksia, syventää saatavia tietoja, tutkia vaikeita tai arkoja asioita tai tietää vähän tutkitusta, tuntemattomasta alueesta (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 205 - 206).

Opinnäytetyössä käytettiin haastattelua työn monissa eri vaiheissa. Haastattelu on ainutlaatuinen tiedonkeruumenetelmä, koska siinä ollaan suorassa puheyhteydessä tutkittavan kanssa. Joustavuus on haastattelun suurimpia etuja ja siinä on enemmän mahdollisuuksia vastausten tulkitsemisessa. Haastattelun huonoina puolina voidaan pitää sen aikaa vievyyttä, se vaatii huolellista suunnittelua, kouluttautumista haastattelijan rooliin ja tehtäviin. Haastatteluun saattaa liittyä virhe-lähteitä, jotka voivat aiheutua haastattelijasta, haastateltavasta tai tilanteesta. Haastattelun luotettavuutta voi heikentää haastateltavan sosiaalinen miellyttämisen tarve. Lisäksi haastatteluaineisto on asiayhteys- ja tilannesidonnaista. (Hirsjärvi ym. 2009, 204 - 207).

Haastattelujen eri muotoja ovat lomakehaastattelu, avoin haastattelu ja toimintatutkimukseen erityisesti sopiva teemahaastattelu (Heikkinen, Rovio & Syrjälä 2008, 109 - 111). Teemahaastattelusta käytetään nimitystä puolistrukturoitu haastattelu. Haastatteluun poimitaan tutkimusongelmasta keskeiset teema-alueet. Haastattelussa ei ole teemojen järjestyksellä merkitystä, mutta tavoitteena on, että vastaaja voi kertoa haastattelussa kaikista teema-alueista. Haastattelu sopii tutkimusmenetelmäksi, kun ei tiedetä, millaisia vastauksia tullaan saamaan, ja kun vastaukset perustuvat yksilön omaan kokemukseen. (Vilka 2005, 101 - 102.)

Opinnäytetyössä käytettiin edellä mainituista tyypeistä puolistrukturoitua eli teemahaastattelua etenemisen eri vaiheissa. Teemahaastattelua käytettiin inkerinsuomalaisen nuoren naisen haastattelumuotona. Keskustelun aihepiiri pysyi tietyssä teemassa ja naisen kokemukset johdattivat keskustelua. Myös yhteistyökumppaneita ja eri tahoja tavatessa vuorovaikutustilanteiden pohjalla oli teemana inkerinsuomalainen nuori. Joihinkin tapaamisiin oltiin varustautuneita työn etenemisen kannalta oleellisilla kysymyksillä.

Haastateltava, 19-vuotias inkerinsuomalainen nuori, kertoi muuttaneensa kaksi vuotta sitten Petroskoista Kotkaan toisen vanhempansa kanssa. Haastateltava ei ole ollut tietoinen suomalaisista sukujuuristaan, vaan on pitänyt itseään venäläisenä. Mahdollisuus Suomeen muuttamisesta tuli hänelle yllätyksenä. Hänen isovanhempansa olivat inkerinsuomalaisia, jotka puhuivat kotonaan suomea, mutta nuoremman sukupolven myötä kieli vaihtui venäjäksi. Suomeen muutettuaan hän on löytänyt itsessään suomalaisia piirteitä.

Kysyttäessä sopeutumisesta Suomeen haastateltava kertoi tienneensä sen olevan hankala prosessi. Maahanmuuttajan omalla motivaatiolla ja aktiivisuudella on suuri merkitys sopeutumisessa uuteen kotimaahan, muuten suurena vaarana on syrjäytyä (Kawani 2010, 63 - 64). Haastateltava oli Suomeen muutosta kovin tyytyväinen, tulevaisuuden hän kokee olevan täynnä mahdollisuuksia, toisin kuin venäjällä. Haastateltavan suomen kielen taito oli yllättävän hyvää sekä kielirikasta, ja haastattelutuokion hän koki hyväksi oppimistilanteeksi. Hänen haaveensa olivat samanlaisia kuin muillakin ikäisillään nuorilla: hyvä ammatti, perhe ja työ. Kotkaan kotoutumisen hän kertoi olevan huippuluokkaa maailmassa taloudellisen turvan, asumisen ja erilaisten hankkeiden ansiosta. Tietoja käytännön asioista hän oli saanut erityisesti aikuislukion opet-

tajalta ja oli itsekin ollut aktiivinen ottamaan selvää internetin välityksellä. Hänellä oli tulevaisuuden tavoitteena yliopistokoulutus, jonka valmentavalle kurssille Helsinkiin hänet oli valittu.

Haastateltava oli ollut aktiivinen osallistuja erilaisille kursseille, joissa hän oli tutustunut muutamaa muuhun maahanmuuttajanuoreen. Suomalaisia ystäviä hänellä ei vielä ollut, mutta toivoi niitä saavansa tulevaisuudessa. Venäläiset olivat hänen mielestään suomalaisia emotionaalisempia, aktiivisempia ja avoimempia, mutta hänen kokemuksensa mukaan suomalaiset olivat erittäin ystävällisiä. Harrastusmahdollisuuksista hän oli tietoinen, mutta häntä kiinnostava kurssi oli ehtinyt täyttyä. Haastatteluhetkellä hän luki suomalaista kirjallisuutta ja harjoitti samalla kielitaitoaan. Toisinaan hän ikävöi ystäviään ja venäläisiä herkkuja. Onnekseen hän koki Pietarin läheisen sijainnin, joka mahdollisti ystävien tapaamisen. Ystäviinsä haastateltava piti ahkerasti yhteyttä myös internetin välityksellä.

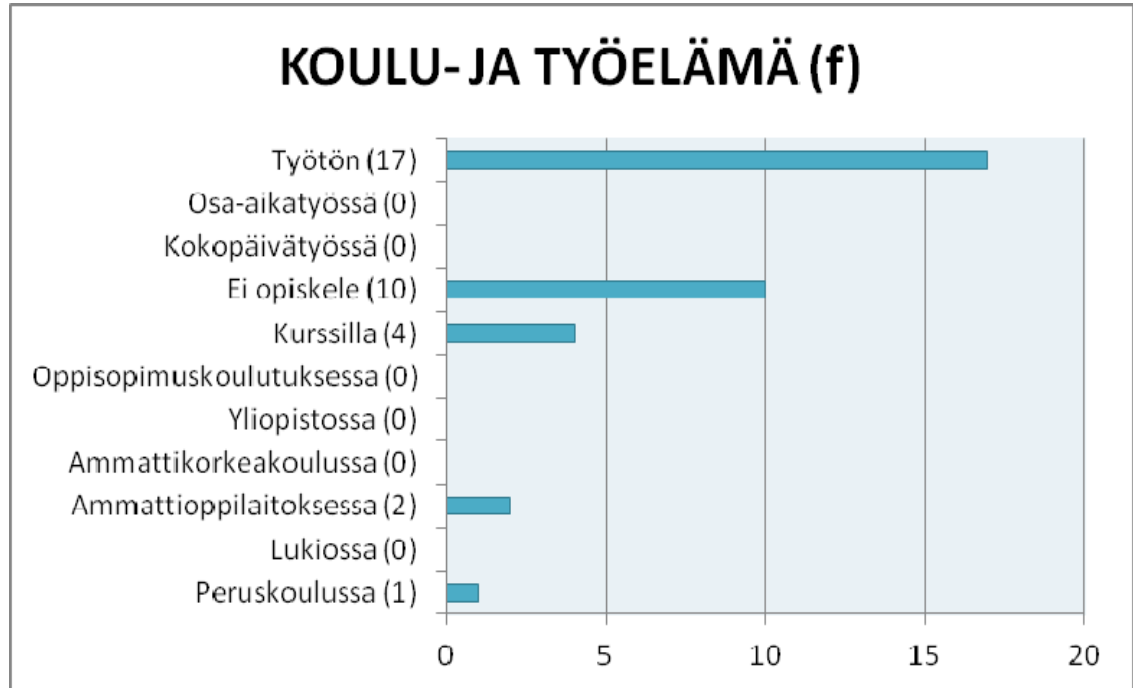
5.2 Kysely Kotkassa asuville inkerinsuomalaisille paluumuuttajanuorille

Leiningerin mallin pohjalta laadittiin kysely Kotkassa asuville inkerinsuomalaisille nuorille, jossa huomioitiin Leiningerin auringonnousumallista sukulaisuus ja sosiaaliset tekijät, kulttuuriset arvot ja elämäntavat, taloudelliset tekijät, ympäristö, kieli ja kulttuuri sekä taloudelliset ja koulutukselliset tekijät. Kysely (Liite 5) lähetettiin MINFO-keskuksen välityksellä kahdellekymmenelle nuorelle, joista kahdeksantoista vastasi kyselyyn. Kyselylomakkeista saadut vastaukset analysoitiin sisällönanalyysimenetelmällä. Siinä kerättyä aineistoa tiivistetään niin, että tutkimuksen kohteena olevia ilmiöitä voidaan lyhyesti ja yleistettävästi kuvailla ja niiden väliset suhteet voidaan saada selkeästi esille. Olennaista on, että aineistosta erotetaan samanlaisuudet ja erilaisuudet. (Janhonen & Nikkonen 2003, 23.)

5.3 Kyselyn vastaussatoa nykytilan kartoitusta varten

Vastaajien keski-ikä oli 22 vuotta, heistä 7 oli miestä ja 11 naista. Yli puolet vastanneista asui avioliitossa ja seitsemällä oli yksi tai useampi lapsi. Kaksitoista kertoi koko perheen asuvan Suomessa. Kaikki olivat asuneet Suomessa alle 3 vuotta. Ortodoksisen uskontokuntaan kuului 12 henkilöä ja viisi evankelisluterilaiseen.

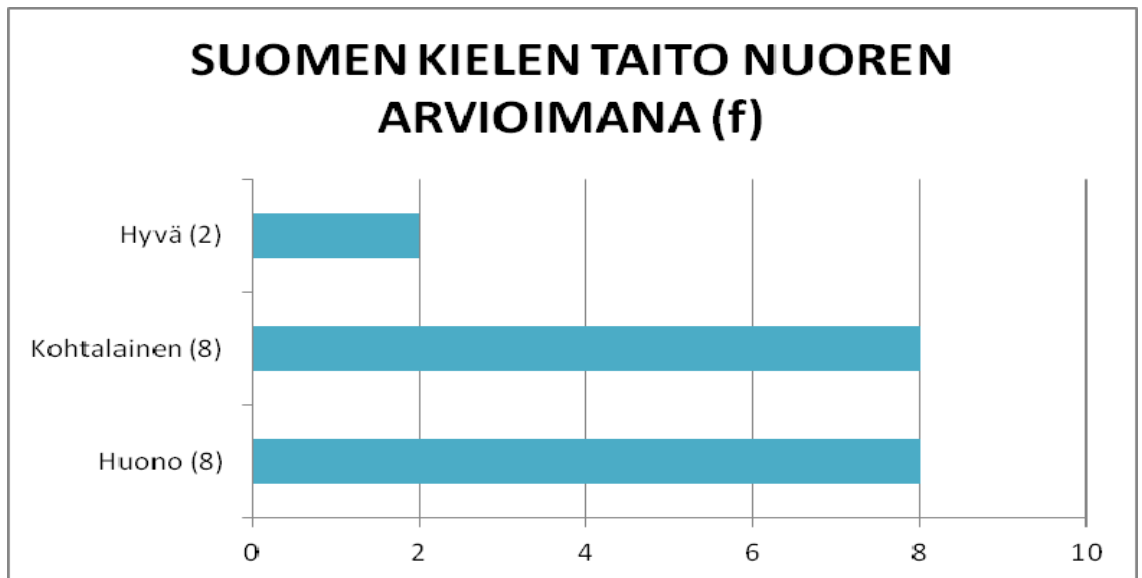
Koulutuksesta ja työelämästä kysyttäessä selvisi, että peruskoulussa opiskeli yksi vastaaja, ammattioppilaitoksessa kaksi, neljä opiskeli muualla mm. kielikurssilla tai Ekamissa. Kukaan ei vastaushetkellä ollut työelämässä. Seuraavassa (Kuva 5) on kuvattuna nuorten vastaushetkinen tilanne koulutus- ja työelämässä.

Kuva 5. Koulutus- ja työelämä (f=18)

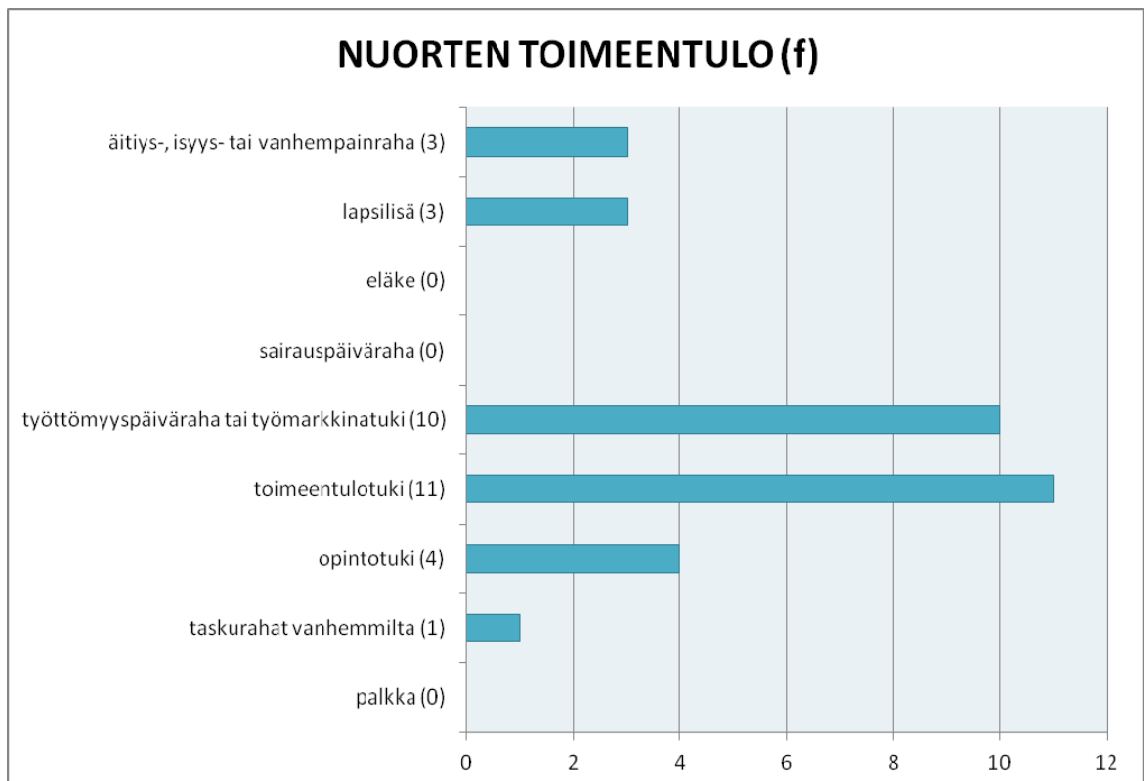
Paanasen (2005) mukaan Suomessa on onnistuttu huonosti integroinnissa työmarkkinoitten kautta. Maahanmuuttajatyövoimalle ei ole vielä tarpeeksi kysyntää. Maahanmuuttajien työttömyysprosentti on n. 30 %, eivätkä työmarkkinat helposti avaudu maahanmuuttajille. Koulutetutkaan maahanmuuttajat eivät saa töitä työmarkkinoilla, vaikka tutkinto olisikin Suomessa hankittu. Seitsemällä kyselyyn vastanneella henkilöllä oli ammattikorkeakoulututkinto, seitsemällä henkilöllä ammattikoulu, kahdella lukio ja kahdella peruskoulu taustanaan.

Kaikkien vastaajien äidinkielenä oli venäjä, kaksi vastaajista tuli hyvin toimeen suomenkielellä ja kuusitoista kertoi tulevansa huonosti tai kohtalaisesti toimeen suomen kielellä. Seuraavassa (Kuva 6) on kuvattuna nuoren oma arvio suomen kielen taitostaan.

Kuva 6. Suomen kielen taito nuoren arvioimana (f=18)

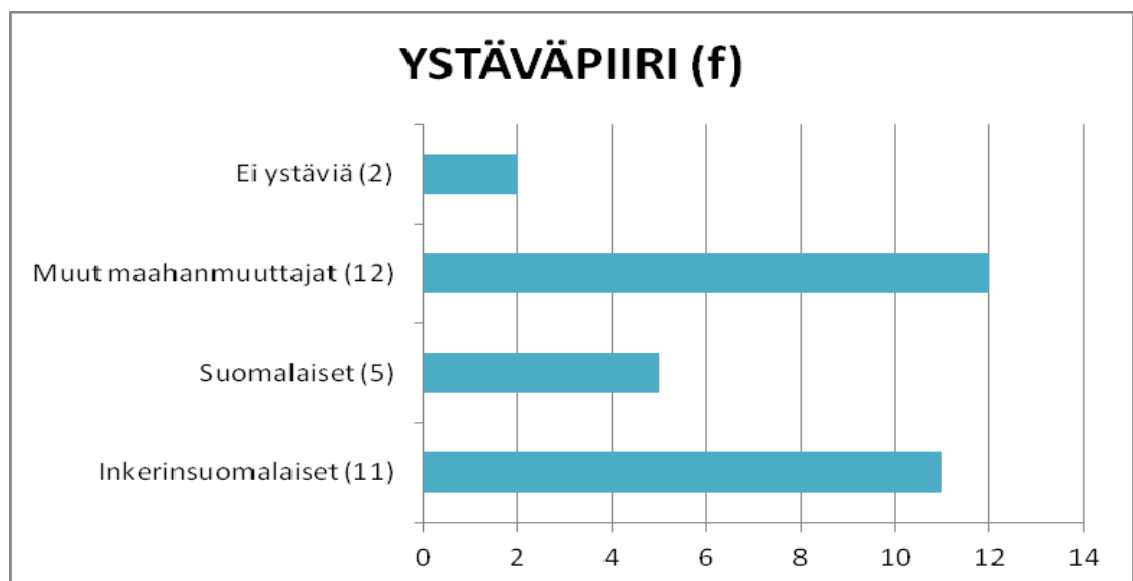
Toimeentulosta kysyttäessä, kolme kertoi taloudellisen tilanteensa olevan melko huono ja seitsemän koki tilanteensa melko hyväksi, loput eivät osanneet/halunneet tähän vastata. Pääasialliset toimeentulon lähteet olivat toimeentulotuki ja työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki. Alla olevassa (Kuva 7) on kuvattuna nuorten toimeentulon lähteet.

Kuva 7. Nuorten toimeentulo (f=18)

Terveystilaa kysyttäessä, lähes kaikki kokivat sen hyväksi. Perussairauksia oli kuudella, ja viisi käytti tarvittavaa lääkitystä sairautensa. Ainoastaan yksi ei harrastanut lainkaan liikuntaa, kymmenen satunnaisesti ja seitsemän harrasti liikuntaa enemmän kuin kerran viikossa. Yli puolet vastaajista harrasti hyötyliikuntaa, kestävyysliikuntaa harrasti seitsemän ja kuntoliikuntaa neljä henkilöä. Vastaajista suurin osa kertoi syövänsä terveellisesti, kolmen henkilön todetessa ruokavalionsa epäterveelliseksi. Kolmesta vastanneista nukkui hyvin, viisi koki univaikeuksia. Yksitoista henkilöä oli tyytyväisiä elämäntilanteeseensa, yksi koki tilanteensa huonoksi ja loput eivät osanneet tai halunneet vastata. Suurin osa kertoi kotiutuneensa hyvin tai melko hyvin Kotkaan, ainoastaan yksi oli huonosti kotiutunut. Syrjintää taustansa vuoksi oli kokenut kuusi henkilöä. Kukaan vastaajista ei kokenut oloaan yksinäiseksi.

Suomalaisia ystäviä kuului viiden vastaajan ystävä piiriin, muut ystävyysuhteet olivat joko inkerinsuomalaisten tai muiden maahanmuuttajien kanssa. Kahdella ei ollut lähipiirissä henkilöä, jonka kanssa olisi voinut keskustella luottamuksellisesti asioistaan. Suhteet perheenjäseniin kaikki kokivat hyväksi. Maahanmuuttajaopiskelijat ovat yleensä tekemisissä omiensa kanssa ja yhteydet suomalaisiin jäävät vähäisiksi tai niitä ei ole ollenkaan (Kawani 2010, 65). Erilaisten nuorten esim. maahanmuuttajien tai muiden vähemmistöjä edustavien on helpompaa tutustua ja ystäväystyä keskenään, kuin muodostaa tasavertaista kaveripiiriä suomalaisten nuorten kanssa. Kaikki nuoret, myös ne, jotka on määritelty erilaisiksi, tarvitsevat ystäviä, kumppaneita ja kaverisuhteita. (Ahponen 2009, 96.) Alla olevassa (Kuva 8) on kuvattuna nuoren ystäväpiiri.

Kuva 8. Ystäväpiiri (f=18)

Neljä kertoi tupakoivansa ja kymmenen käyttävänsä alkoholia silloin tällöin. Kukaan ei kertonut käyttävänsä huumeita, yhden jättäessä vastaamatta kysymykseen.

Vapaa-aikaansa vastaajat kertoivat viettävänsä puolison, seurustelukumppanin tai ystävien kanssa. Kuusitoista vastanneista kertoi vapaa-ajan kuluvan kotosalla. Kukaan ei kertonut tarkemmin harrastuksistaan. Taloudellinen tilanne ja tiedon puute harrastusmahdollisuuksista oli esteenä kymmenen vastaajan harrastustoiminnalle.

5.4 Yhteenveto nykytilan kartoituksesta

Useissa tutkimuksissa korostetaan paikallisten asukkaiden yhteistyötä, vapaa-aika toiminnan merkitystä sekä paikallisen kulttuurin tuntemusta sopeutumiseen vaikuttavina keskeisinä tekijöinä (Kawani 2010, 65). Kyselyn, haastattelun ja yhteistyökumppaneiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella nuorten sopeutumisen kehittämiskohteita ovat ystävyys-suhteiden luominen, kielitaidon kehittäminen ja työelämään verkostoituminen. Saukkosen (2010) mukaan työuran kehittymistä ja palvelujen käyttöä haittaavat sellaiset esteet, jotka eivät samalla tavalla häiritse kantaväestöön kuuluvia. Usein kysymyksessä on tiedonsaannin vaikeudet, kielitaidon puute ja olennaisten sosiaalisten verkostojen vähäisyys, sekä jossain tapauksissa arvojen ja kulttuurijärjestelmien erot.

Eri tahoja tavattaessa tarjoutui mahdollisuus intervention toteuttamiselle lasten kulttuuritoiminnassa, jossa paluumuuttaja nuorella olisi oiva mahdollisuus kielitaidon kehittämiseksi sekä verkostoitumiselle. Kulttuuritoiminnan avulla voidaan edistää yleistä hyvinvointia yhteiskunnassa esimerkiksi terveyttä sekä henkistä kasvua edistämällä sekä syrjäytymistä ja siihen liittyvää ongelmakäyttäytymistä ehkäisemällä (Saukkonen 2010, 43). Voi hyvin nuori -hankkeen tavoitteisiin kuului syrjäytymisen ehkäiseminen sekä nuorten aikuisten hyvinvoinnin lisääminen. Taiteen ja kulttuurin ja sen tarjoamien palveluiden avulla katsotaan voitavan vahvistaa ihmisen itsetuntoa ja itseluottamusta, edistää fyysistä ja psyykkistä terveyttä, lisätä työmarkkinoilla vaadittavia taitoja sekä kasvattaa yksilön sosiaalista pääomaa (Saukkonen 2010, 43).

6 TAVOITTEET JA AIKATAULU INKERINSUOMALAISTEN SOPEUTUMISEN EDISTÄMISESSÄ

Tämän kehittämisprosessin tavoitteena oli:

- perehtyä maahanmuuttoa koskevaan lainsäädäntöön, aikaisempiin tutkimuksiin (liite 4) ja kirjallisuuteen
- saada tietoa inkerinsuomalaisten paluumuuttajanuorten sopeutumisesta, transkulttuurisen hoitotyön mallin pohjalta, jossa huomioidaan elämän eri osa-alueet, tulevan toiminnan suunnittelua varten
- kehittää inkerinsuomalaisten paluumuuttajanuorten sopeutumista yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa, joita ovat Kotkan kaupungin maahanmuuttaja palvelujen eri toimijat sekä mahdolliset yhteistyökumppanit tulevaa toimintaa ajatellen
- tukea nuorten kielitaidon kehittymistä ja ystävyyssuhteiden luomista
- edistää inkerinsuomalaisten paluumuuttajanuorten tiedon saantia Kotkan harrastus-, koulutus- sekä työelämän mahdollisuuksista
- motivoida nuoria osallistumaan vapaaehtoistyöhön Lasten meripäivillä 18.7 - 2.8.2011 ja/tai LAKU leirille 6.6 -29.7.2011 viikoksi tai useammaksi
- tehdä kehittämistoiminnasta opinnäytetyöhön raportointi.

Työ aloitettiin kesäkuussa 2010, toiminnallinen osuus suunniteltiin toteutettavaksi kesällä 2011 ja työn arvioitiin olevan valmis vuoden 2011 loppuun mennessä. Alla olevassa (Taulukko 1.) on kuvattuna opinnäytetyön suunniteltu aikataulu.

Kesäkuu 2010	Opinnäytetyön aloitus. Aiheen valinta. Yhteistyökumppaneiden kartoitus. Aineiston etsintää
Syyskuu 2010	Ensimmäinen käynti MINFO-keskuksessa, yhteistyön alkaminen.
Lokakuu 2010	Kyselykaavakkeet kohderyhmälle nykytilan kartoitukseksi

Marraskuu 2010	Kyselykaavake vastausten läpi käyminen Ideaseminaari
Joulukuu 2010- Maaliskuu 2011	Kirjallisen osuuden teko ja ideaseminaarista saadun palautteen huomiointi työssä Toiminnallisen osuuden suunnittelu ja tapaamisia eri tahojen kanssa, kulttuurisihteeri Heli Toikan tapaaminen
Maaliskuu 2011	Suunnitelmaseminaari, toiminnallisen osuuden esittely
Huhtikuu 2011	Nuorten etsimistä, tapaamisia mm. Ekamin yksiköissä
Toukokuu 2011	Infotilaisuus nuorille tulevan kesän mahdollisuuksista 4.5 klo.17.00 Jylpyn kampuksella, vapaaehtoistyöhön halukkaiden ilmoittautuminen Infotilaisuuden jälkeen nuorten etsimistä ja tapaamisia
Kesä-Heinäkuu 2011	Toiminnallisen osuuden järjestäminen Lasten meripäivillä 18.7 -2.8.2011 ja/tai LAKU leireillä 6.6 -29.7.2011 viikoksi tai useammaksi Toiminnan uudelleen arviointi, koska halukkaita ei ilmoittautunut osallistumaan, ohjaustuokio ohjaavan opettajan kanssa, toiminnallinen osuus annettiin käytettäväksi toiseen opinnäytetyöhön Kesän aikana kyselyn laatiminen, jonka tarkoituksena saada tietoa inkerinsuomalaisilta nuorilta, miksei suunniteltu toiminta kiinnostanut
Elokuu-Marraskuu 2011	Kyselyn postittaminen nuorille sekä saatujen vastausten analysoiminen, kirjallisen osuuden viimeistely
Marraskuu 2011	Päätöseminaari torstaina 3.11.2011
Joulukuu 2011	Opinnäytetyö valmis

Taulukko 1. Opinnäytetyön aikataulu

Opinnäytetyö valmistuu vuoden 2011 loppuun mennessä. Toiminnallinen interventio suunniteltiin toteutettavaksi Lasten meripäivillä 29. - 31.7.2011 tai mahdollisesti LA-

KU -leirillä 6.6 -29.7.2011, johon nuori olisi voinut osallistua viikoksi tai useammaksi. Intervention toteuttamisessa ajateltiin hyödyntää yhteistyökumppania, joka vastaa kohderyhmästä esiin nousseisiin tarpeisiin. Näitä olivat kyselyistä saatujen vastausten sekä kentältä saatujen tietojen perusteella suomen kielen kehittäminen sekä sosiaalinen verkostoituminen Kotkassa. Yhtään vapaaehtoistyöstä kiinnostunutta ei löytynyt. Toiminnan uudelleen arvioinnin jälkeen päädyttiin lähettämään palaute- ja arviointikyselyn nuorille, jotta saataisiin selville heidän osallistumisensa esteet kesällä suunniteltuun tapahtumaan.

7 KEHITTÄMISPROSESSIN TOIMINNAN KUVAUS

Ohjaavan opettajan ja Voi hyvin nuori -hankkeen projektinvetäjän kanssa tapasimme ensin vastaanottokeskuksen johtajan sekä sairaanhoitajan. Tapaamisesta kävi ilmi, ettei projekti koske vastaanottokeskuksen asiakkaita, koska heillä ei vielä ole päätöstä Suomeen jäämisestä. Tapaamisesta saimme tietoa, kuinka olisi hyvä kohdata maahanmuuttajia ja kuinka tiedonkeruu olisi viisainta suorittaa kohdatessa ulkomaalais-taustaisia henkilöitä esim. ehdottoman luottamuksellisuuden painottaminen. Heiltä saimme hyviä vinkkejä, mihin tahoihin kannattaa ottaa yhteyttä saadaksemme tietoa mahdollisesta kohderyhmästä ja heidän tarpeistaan.

Seuraava tapaamisemme järjestettiin Karhulaan, maahanmuuttajapalveluiden pisteeseen, jossa tapasimme maahanmuuttajatyön johtajan. Taustatietona aiheelle todettiin, että Kotkassa on maan keskiarvoa korkeampi maahanmuuttajien osuus (4,4 %). Työllisyystilanne maahanmuuttajien joukossa on heikentynyt vuoden 2008 jälkeen. Ulkomaalaistaustaisten nuorten rakenteen yms. tekijöiden selvittämisen todettiin olevan tilastojen perusteella helppoa. Nuorten sopeutumisen kannalta todettiin seuraavat maahanmuuttajaryhmät mielenkiintoisimmiksi: burmalaiset, joita tullut vuosina 2006 - 2009 noin 60 henkeä, inkeriläiset paluumuuttajat, joita tuli viime vuonna 200 henkeä sekä venäläiset. Maahanmuuttajatyön johtaja lupasi toimia yhteistyökumppanina sekä antoi myös yhteystietoja erilaisiin yhdistyksiin, joista voisi olla työn edetessä apua. Hän suositteli ottamaan myös yhteyttä luterilaisen seurakunnan maahanmuuttajatyöntekijään, joka järjestää erilaisia tapahtumia maahanmuuttajille. Yhteistyössä hänen kanssaan voisimme mahdollisesti järjestää tapahtuman, jossa pystyisimme vastaamaan kohderyhmän tarpeisiin. Näin ollen päädyimme opinnäytetyössämme toimintatutkimukselliseen lähestymistapaan.

Ensimmäinen ohjausaika maanantai 27.9.10 klo 10.00, jota ennen olimme hakeneet aiheeseemme taustatietoa kirjallisuudesta, verkosta sekä tausta ja tarkoitus-osiossa mainitsemiltamme tahoilta. Olimme myös laatineet kyselylomakkeen saatekirjeineen (liite 4). Ohjaava opettaja otti yhteyttä eri tahoihin, joista hänet ohjattiin inkerinsuomalaisten kanssa toimivaan MINFO-keskukseen. Saimme sovittua seuraavan tapaamisen keskukseen jo samalle viikolle.

Tapaamisessa MINFO-keskuksessa torstaina 30.9.10 klo 14.00 paikalla olivat Heikki S.von Hertzen, Anna Virolainen sekä MINFO-keskuksessa harjoittelijana oleva Margariitta, ohjaava opettaja Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen sekä me opiskelijat. MINFO-keskus osoittautui opinnäytetyömme kannalta tärkeäksi paikaksi, koska inkerinsuomalaisten alkuohjaus tapahtuu juuri MINFON kautta. MINFO-keskuksella on paluumuuttajien yhteystietoja, mutta salassapitovelvollisuuden vuoksi he eivät voi meille antaa niitä. MINFO-keskus lupautui yhteistyökumppaniksi mm. auttamalla kyselylomakkeiden kääntämisessä venäjänkielelle sekä postittamisessa. Keskustelimme myös inkerinsuomalaisiin liittyvästä lainsäädännöstä, joka on tänä syksynä käsiteltävänä eduskunnassa, lakiesitys poistaisi inkerinsuomalaisilta erityisen paluumuutto-oikeuden kesällä 2011.

7.1 Toimintamme alustavat tavoitteet

Olimme päätyneet opinnäytetyössä toimintatutkimukselliseen lähestymistapaan ja sitä kautta edistämään paluumuuttajien sopeutumista heidän tarpeistaan lähtöisin. Olimme saaneet vinkkejä kentältä nuorten elämässä olevista epäkohdista, mutta halusimme nykytilan kartoituksessa kyselyn avulla tarkentaa niitä nuorilta itseltään ja kyselyyn vastatessaan nuoren tuli pysähtyä miettimään omaa sopeutumisprosessiaan, terveyttään sekä hyvinvointiaan. Halusimme herättää inkerinsuomalaisten nuorten mielenkiinnon toimintaamme kohtaan ja luoda heihin luottamuksellisen suhteen.

Työmme toiminnallisen osuuden halusimme vastaavan nuorten tarpeisiin. Halusimme antaa maahanmuuttajanuorille heidän tarvitsemaansa tietoa esimerkiksi harrastus-, ja koulutusmahdollisuuksista, terveydestä sekä päihdehuollosta sekä järjestää toiminnallisen tapahtuman. Pohdimme monenlaisia eri vaihtoehtoja toiminnaksi. Päätimme myös, että palautetta toiminnasta haluamme sekä nuorilta että yhteistyökumppaneilta.

Tavoitteeksi omalle toiminnallemme asetimme alkuvaiheessa kohderyhmän sekä keskeisten yhteistyökumppaneiden tavoittamisen. Mietimme myös tulkin käytön tarpeellisuutta työn eri vaiheissa ja päätimme toimia aina tilanteen vaatimalla tavalla.

7.2 Kontakteja yhteistyökumppaneihin

Keskiviikkona 6.10.10 toimitimme kirjekuoret postimerkkeineen sekä tulostuspaperia MINFO-keskukseen kyselykaavakkeita varten. Keskuksessa oli paikalla projektipäällikkö Pekka Kivilahti, joka kaipasi lisää tietoa meneillään olevasta opinnäytetyöstä. Sovittiin, että henkilöt joille kyselykaavakkeet lähetetään, niin heille myös soitetaan MINFO-keskuksesta.

Maanantai 18.10.10 kävimme kyselemässä MINFO-keskuksesta työn etenemisestä. Kyselykaavakkeita oli lähetetty kahdellekymmenelle kohderyhmäläiselle ja heihin oli myös puhelimitse oltu yhteydessä. Keskuksessa järjestettiin tapaaminen kohderyhmään kuuluvan 19-vuotiaan nuoren kanssa samalle päivälle, josta kerroimme tarkemmin nykytilankartoituksessa.

Samana päivänä tapasimme Kotkan kaupungin kirjastossa 19-vuotiaan nuoren inkerinsuomalaisen naisen, joka kertoi sopeutumisestaan Kotkaan. Muutamia kysymyksiä olimme miettineet jo ennen tapaamista ja keskustelun kautta heräsi lisää kysyttävää. Häneltä saamamme tieto oli arvokasta kokonaiskuvan hahmottamiseksi maahanmuuttajanuoren näkökulmasta. Vaihdoimme yhteystietomme molemmin puolin, jos ajatuksia herää opinnäytetyöhön liittyen.

Ideaseminaaripäiväksemme sovimme ohjaavan opettajan kanssa perjantain 26.11.10 klo 8.30 lähtien. Kutsuimme sähköpostitse yhteistyökumppaneita kuulemaan, miten olemme edistyneet, ja ideoimaan työmme jatkoa.

Ideaseminaarissa esiteltiin kolme maahanmuuttajiin liittyvää opinnäytetyötä. Paikalla oli opinnäytetöiden tekijät, ohjaava opettaja, MINFO-keskuksen sekä Kotkan maahanmuuttopalveluiden henkilökuntaa. Opinnäytetyömme koettiin tarpeelliseksi sekä ajankohtaiseksi. Saimme ideoita sekä käytännön vinkkejä työn etenemisen kannalta. Saimme myös allekirjoitukset sopimukseen opinnäytetyöstä (liitteet 2 ja 3).

Maanantaina 24.1.11 kävimme MINFO-keskuksessa kysymässä hiukan neuvoja työmme toiminnalliseen osuuteen. Purettuamme kyselyistä saatuja vastauksia, niin kehittämisalueiksi nousivat työllisyys, kieli sekä suhteet kantaväestöön. Olimme tahtoillamme etsiskelleet tapahtumaa tms, joka vastaisi kohderyhmän tarpeisiin. Kyme Sanomissa oli artikkeli nuorisotyöttömyyden vähentämisestä Uusien mahdollisuuksien torin avulla, johon kyselimme MINFO-keskuksesta mielipidettä toteutuksen yhtenä vaihtoehtona. Sieltä meille kerrottiin, että lyhyet työsuhteet, joita torilla nuorille tarjotaan sekoittavat paluumuuttajan tukien saamisen. Hylkäsimme ajatuksen, jotta mahdollisimman moni kyselyyn vastanneista hyötyisi tulevasta tapahtumasta, jonka järjestämme heille. Tapasimme käynnillämme kaksi maahanmuuttaja naista, joilla molemmilla oli nuoria lähipiirissään. He kokivat sopeutumisen sekä kielen oppimisen kannalta tärkeäksi tutustua suomalaisiin nuoriin. Keskusteltuamme selvisi myös, etteivät nuoret ole uskonnollisia eikä yhteistyö seurakunnan kanssa edistäisi nuorten osallistumista.

Ohjauskeskustelussa opettajamme Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen neuvoi meitä ottamaan yhteyttä nuorisotoimeen, koulujen venäjän kielen opettajiin sekä ortodoksisen seurakuntaan. Laitoimme ohjausajan jälkeen sähköpostiviestiä nuorisotoimen johtaja Helena Kempakselle sekä usealle Kotkan venäjän kielen opettajalle. Helena Kempaksen kanssa tapaaminen järjestyi helmikuun puolessa välissä, tapaamisessa oli mukana myös ohjaava opettaja. Käynnillä selvisi, ettei kaupungin nuorisotoimella ole kohderyhmämme ikäisille suunnattua toimintaa ja nuorisotoimella on tällä hetkellä ongelmana resurssipula monien eri tekijöiden vuoksi. Tapaamisessa meitä kehoitettiin ottamaan yhteyttä lasten kulttuurisihteerin Heli Toikkaan, joka on aktiivisena toimijana tulevan kesän tapahtumissa. Otimme myös yhteyttä sähköpostitse lukioiden kielten opettajiin sekä aikuislukioon. Lähetimme myös sähköpostitse viestiä työstämme kulttuurijohtaja Laura Päiviö-Häkämiehelle saadaksemme tulevaa toimintaa varten ”palkinnoksi” nuorille rannekkeita Meripäiväareenalle. Hän vastasi pian ja lupasi järjestää asiaa. Ortodoksisen seurakuntaan emme ottaneet yhteyttä aikaisemman kentältä saadun informaation vuoksi.

Tapaaminen lasten kulttuurisihteerin Heli Toikan kanssa Toivo Pekkasen koululla järjestyi 17.3.10. Keskustelutuokio Helin kanssa oli todella antoisa ja työhömmä suuntaa näyttävä. Heli Toikka ehdotti nuoria vapaaehtoistyöhön Lasten Meripäiville ja Lasten kulttuurileirille. Tapahtumissa nuorella olisi mahdollisuus verkostoitua Kotkassa, saa-

da ystäviä, kehittää kielitaitoaan, saada työtodistuksen ja halutessaan suosituksia hakiessaan työ- tai opiskelupaikkaa sekä vapaalippuja lasten meripäiville ja rannekkeen Meripäivä areenalle.

7.3 Suunnitelmaseminaari 18.3.2011

Esitimme työmme suunnitelman aikatauluineen. Saimme kirjalliseen työhömme palautetta, joiden perusteella tekisimme korjaukset kirjalliseen osioon. Opponentti kiinnitti huomiota tavoitteisiimme, joita olisi hyvä päivittää ja työhömme kaivattiin selkeyttä. Sosiaalijohtaja Marja-Liisa Grönvall toivoi tarkennusta työmme nimeen, joka siinä vaiheessa oli ”Inkerinsuomalaisten paluumuuttajanuorten sopeutumisen tukeminen *terveyden edistämisen näkökulmasta*”, kertoi olevan käsitteenä vaikea sekä hankalasti arvioitavissa. Suunnitelmastamme saimme hyvää palautetta ja työmme kerrottiin olevan hyvällä mallilla. Suunnitelmaseminaaripäivänä saimme yhteydenoton MINFO-keskuksesta, josta opastivat meitä ottamaan yhteyttä Kotkan opistoon sekä Ekamin opettajiin, kertoivat siellä olevan inkerinsuomalaisia opiskelijoita.

Infotilaisuuden järjestäminen tulevan kesän mahdollisuuksista siirtyi toukokuulle ja paikaksi valikoitui Jylpyn kampus. MINFO-keskuksesta saimme tietää, että ilta-aika olisi hyvä nuorten kurseilla olon vuoksi ja MINFO-keskus on auki vain klo 15.00 asti. Sovimme tilaisuuden ajankohdaksi 4.5 klo 17.00 Kyamkin lämpiöön.

MINFO-keskuksen kautta aiemmin tavoitetuille nuorille oli uudelleen tavoittamisessa hankaluutta ja pyysimme apuja ohjaavalta opettajaltamme työn etenemiseen. Koimme hankalaksi työn etenemisen, kun emme saaneet suoraa yhteyttä nuoriin vaan tieto kulki aina MINFO-keskuksen työntekijän kautta. Emme olleet laisinkaan varmoja, millaisena viesti tulevan kesän mahdollisuuksista välittyi nuorille. Wathenin mukaan tilanteissa, joissa ohjaus tapahtuu jonkun kautta, ei voi olla aina varma, onko puhuttu samasta asiasta, ja tähän liittyy sekin, että minkälaisen merkityksen kumpikin osapuoli antaa käytetyille käsitteille (Wathen 2007, 48). Ohjaavan opettajan oltua yhteydessä projektipäällikkö Pekka Kivilahteen kävimme MINFO-keskuksessa, jossa sovimme heidän kääntävän kutsun (liite 6) tulevaan infotilaisuuteemme venäjänkieliseksi ja lähettävän kahdellekymmenelle kyselyyn vastanneista.

Otimme yhteyttä puhelimitse ja sähköpostitse Ekamin eri toimipisteiden, Jamilahden kansanopiston, Kymenlaakson opiston henkilökuntaan sekä Langinkosken lukion ve-

näjän kielen opettajaan, joka aiemmin oli sähköpostitse ilmoittanut hänen opetusryhmässään olleesta kiinnostuneesta työstä. Kerroimme tahoille tulevasta kesästä ja jokainen tahoillaan lupasi viedä tietoa eteenpäin. Lähetimme tahoille sähköpostitse venäjänkielisen kutsukirjeen infotilaisuudesta, venäjänkielisen version Lasten meripäivistä sekä kartan koululle, jossa tuleva infotilaisuus järjestetään.

Ekamin Kotekon kampukselta Pirkko Suolahti pyysi toimittamaan kutsuja postitse ja hän lupasi tiedottaa nuorille asiasta. Lähetimme hänelle materiaalia sisäisen postin välityksellä.

Ekamin Malmingin kampuksesta Riitta Mielonen pyysi meitä paikan päälle kertomaan lyhyesti kuudelle eri opintoryhmälle suunnitelmistamme. Ryhmissä oli aikuisia opiskelijoita, mutta heidän tapaamisella pyrittiin tavoittamaan heidän lähipiirissään olevia nuoria. Neljässä ryhmässä oli inkerinsuomalaisia ja muutaman nuorekin tapasimme. Ryhmissä oltiin kiinnostuneen oloisia, ja 10 henkilöä otti itselleen jakamaamme materiaalia. Meitä ohjattiin myös käymään vastaanottokeskuksessa, josta kuitenkin emme tavoittaneet inkerinsuomalaisia.

Monikulttuurinen toimintakeskus Myllyssä kävimme tiedustelemassa henkilökunnalta, käykö heillä inkerinsuomalaisia nuoria sekä kerroimme tulevan kesän tapahtumasta. Heillä ei tarkkaa tietoa kävijöiden kansallisuudesta, mutta ottivat muutaman kutsun jaettavaksi. Paikalla oli myös venäjänkielinen mies, joka myös halusi muutaman kutsun ja lupasi kysellä tuttavapiiristään mahdollisia kohderyhmäläisiä.

7.4 Infotilaisuus nuorille tulevan kesän tapahtumista 4.5.2011

Valmistauduimme tilaisuuteen PowerPoint-esityksellä, Lasten Meripäivistä kertovalla videolla, pyytämällä opiskelutoveria tulkiksi sekä hankimme pientä purtavaa. Ulkoovien mentyä kiinni huolehdimme ulkona sisään ohjauksesta. Paikalle saapui meidän lisäksi tulkkina toimiva opiskelutoverimme Marika Männik sekä yhteistyökumppanimme Heli Toikka. Yhtään nuorta ei paikalle saapunut. Keskustelimme Helin kanssa työmme tarpeellisuudesta ja siitä kuinka nuoria saisi motivoitua. Pohdimme yhdessä syitä sille, miksei nuoria saapunut paikalle. Totesimme, että lähestymistapamme ”massatiedottamisella” ei ollut paras mahdollinen ja maahanmuuttajan kynnystä tulla vieraaseen ympäristöön. Kawanin tutkimuksen mukaan uudet ihmiset, vieras kieli, uusi ympäristö tuovat mukanaan uudet haasteet ja ajavat maahanmuuttajan

suorituskykynsä ääri rajoille (Kawani 2010, 62). Otimme sähköpostitse yhteyttä ohjaavaan opettajaan tilaisuuden jälkeen ja kerroimme hänelle, ettei yhtään nuorta saapunut paikalle.

7.5 Toiminnan uudelleen arviointi ja nuorten etsinnän jatkaminen

Ohjaustuokiossa 10.5.11 oli paikalla lisäksi ohjaava opettaja Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen sekä MINFO-keskuksen Pekka Kivilahti. Pohdimme eri keinoja saadaaksemme nuoria motivoitumaan vapaaehtoistyöstä. Mietimme mahdollisuutta kytkeä toimintaa Kotkassa järjestettävien kurssien kielioipintoihin. Ohjaava opettaja otti yhteyttä jo ennestään yhteydessä oltuihin eri kurssien yhteyshenkilöihin sekä eräältä opettajalta saimme inkerinsuomalaisen paluumuuttajanuoren puhelinnumeron yhteydenottoa varten. Ekamin Riitta Mielonen otti yhteyttä ohjaavaan opettajaamme ja kertoi, ettemme olleet osanneet lähestyä oikein Malmingilla tapaamiamme nuoria. He olivat loukkaantuneet venäjänkielisestä kutsusta sekä meripäiväinfosta sekä heidän kielitaitonsa hyödyntämisestä kesän tapahtumissa.

Tiistaina 11.5.11 soitimme Mieloselle ja sovimme menevämmä uudelleen Ekamin Malmingille. Yhteistyö ei onnistunut tavoitteiden mukaisesti. Toimintatapamme aiemmin oli ollut väärin lähestyvää, ja hän kertoi, ettei maahanmuuttajia saa kahvikestein tulemaan paikalle sekä olimme aiemmin varustautuneet myös venäjänkielisellä materiaalilla, joka Mielosen mukaan oli loukkaavaa nuoria kohtaan, koska he haluavat irrottautua venäläisyydestä. Puhelinkeskustelussa sovimme uuden käynnin Ekamille. Seuraavalla käynnillä etsiskelemme nuoria kielten ryhmistä ja kysyessämme rauhallista tilaa keskustelua varten, ei paikkaa välttämättä järjestyisi, vaan joutuisimme esittämään asiamme koulun käytävällä. Itse ajatteleimme, ettei tämä lähestymistapa välttämättä olisi paras ja olisimme toivoneet saavamme esittää Heli Toikalta saamamme videon Lasten Meripäivien järjestämisestä. Ekamin Kotekon toimipisteestä meihin otti yhteyttä Tiina Mari Vilkkö. Hän oli löytänyt kaksi kiinnostunutta opiskelijaa, jotka sopivat kohderyhmäämme. Sovimme tapaamisen perjantaiksi, ja hän lupasi järjestää sopivan tilan videoyhteyksillä.

7.6 Nuorten tapaamisia

Perjantaina 13.5.11 Kotekolla toinen meistä, Hanna, tapasi Kotekolla kaksi nuorta inkerinsuomalaista paluumuuttajanaista. Kävimme yhdessä nuorten kanssa läpi materi-

aalia tulevan kesän mahdollisuuksista sekä katsoimme Lasten Meripäivistä kertovan videon. Nuoret vaikuttivat kiinnostuneilta. Yhteystietoja heiltä pyydettyä, eivät muistaneet puhelinnumeroaan ja sähköpostia kertoivat käyttävän harvoin. Sovimme heidän kanssaan, jotta miettivät mahdollisuuksia osallistua viikonlopun ylitse ja ottavat yhteyttä maanantaina Hannaan.

Maanantaina 16.5.11 Kävimme Malmingin kampuksella uudestaan. Koulunkäyntiavustaja Iris Pohju ohjasi meidät atk-luokkaan ja kävi eri kieliryhmissä hakemassa kohderyhmäämme sopivia nuoria. Ainoastaan yksi 18-vuotias nuori nainen saapui paikalle. Kävimme yhdessä materiaalia läpi, ja hän kertoi kielikurssin harjoittelujakson sijoittuvan juuri Lasten Meripäivien kanssa samaan ajankohtaan. Päädyimme yhdessä kysymään opettajalta, voiko harjoittelun suorittaa siellä. Opettaja innostui asiasta ja kertoi opetusryhmässä olevan toisenkin oppilaan, jolta voi halukkuutta kysyä, kun hän saapuu kouluun. Osallistuva nuori lupasi kysellä ystäviltään, olisiko heistä kukaan halukas lähtemään mukaan, ja sovimme, että hän voi antaa meidän yhteystietoja eteenpäin. Nuorelta itseltään emme saaneet yhteystietoja pyynnöstä huolimatta, vaan hän opettajan kehottamana lupasi soittaa jommallekummalle meistä.

Toinen perjantaina tavatuista nuorista soitti maanantaina ja kertoi kesällä hänellä olevan paljon ohjelmaa harrastuksensa parissa sekä Suomessa että Virossa, ja hän harmiteli, kun ei tällä kertaa voi osallistua. Hän lupasi kysellä ystäväpiiristään mahdollisia halukkaita osallistujia ja antaa heille meidän yhteystietoja tarvittaessa. Toinen nuorista naisista ei ottanut yhteyttä.

Kirjallisen työn osuutta teimme yhdessä koululla loppuviikon. Muokkasimme jo tekemäämme kaaviota lainsäädännöstä sekä kävimme aikaisempia tutkimuksia lävitse.

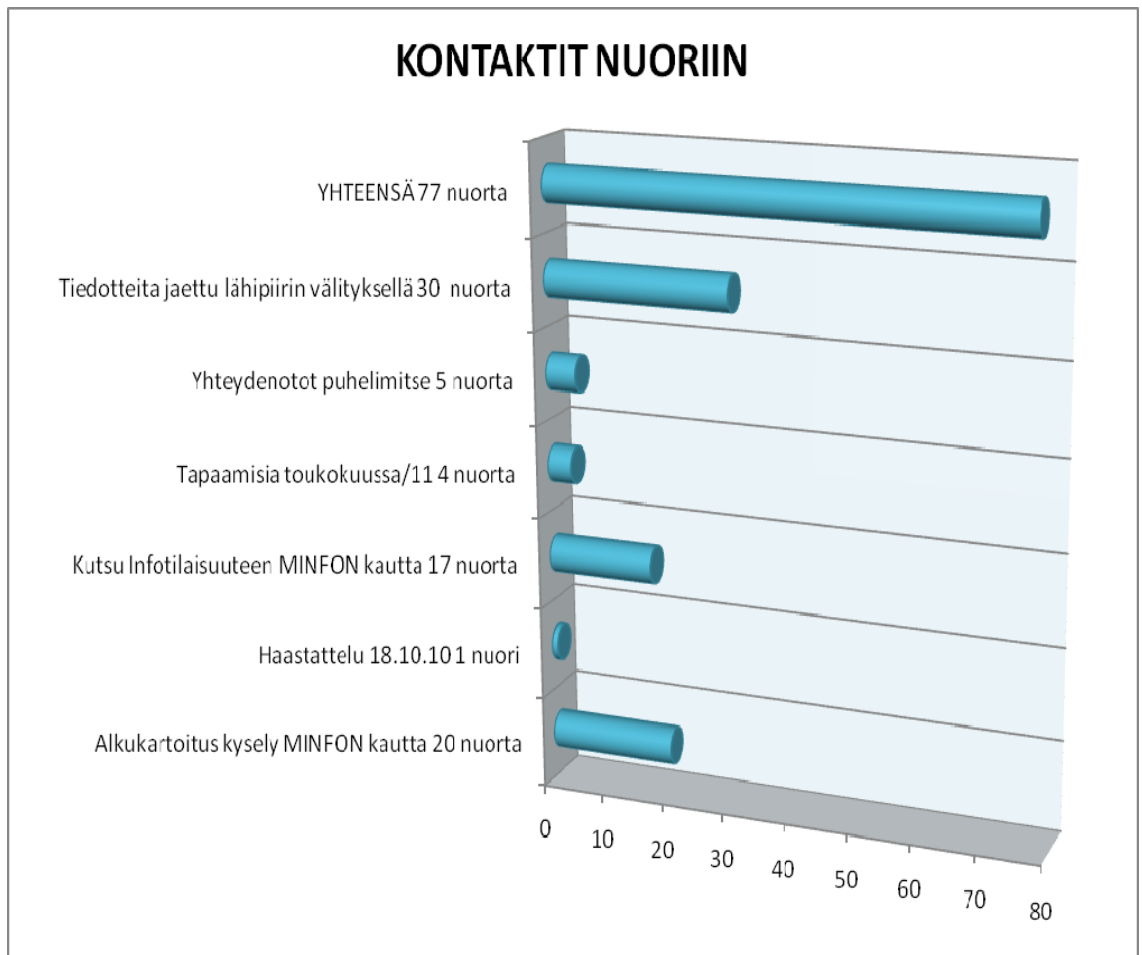
7.7 Yhteydenottoja inkerinsuomalaisiin nuoriin touko-kesäkuussa 2011

Aikaa vierähti koululla kirjallisen osuuden parissa ja miettiessä keiden kautta saisimme nuoria vielä tavoitettua. Otimme yhteyttä Helsinkiin Inkerin kulttuuriseuran toiminnanjohtaja Vesna-Laine Huttuseen, jolta kyselimme, olisiko Kymenlaakson alueella paikallistoimintaa tms. Paikallistoimintaa alueella ei ollut, mutta hän lupasi kysellä aktiiviselta kotkalaiselta inkerinsuomalaiselta ystävältään apuja työhömmä, jos tämä olisi tavoitettavissa Suomesta.

Ohjaavalta opettajalta saimme petroskoilaisen Kotkassa asuvan henkilön yhteystiedot. Otimme häneen yhteyttä, ja hän lupasi kahden viikon kuluessa soittaa, jos löytää tuttavapiiristään kohderyhmäämme sopivia nuoria. Saimme hänen kauttaan kahden nuoren yhteystiedot. Otimme molempiin puhelimitse yhteyttä ja toisen kanssa sovimme tapaamisen hänen kotiinsa. Kävimme kertomassa toiminnasta ja näytimme Lasten meripäivistä kertovan DVD:n. Tapaamamme nuori vaikutti kiinnostuneelta, ja hän jäi asiaa vielä miettimään luvaten ottaa yhteyttä viikon kuluessa. Yhteydenottoa ei kuulunut, ja kävimme uudelleen häntä tapaamassa. Nuori kertoi suunnitellun toiminnan olevan hyvä, muttei hänelle sopiva. Päällimmäisenä syynä hän kertoi olevan huonon suomen kielen taidon, vaikka meidän mielestämme hänen kielitaitonsa oli erittäin hyvä. Toiseen nuoreen saimme yhteyden puhelimitse, ja hän sanoi palaavansa asiaan myöhemmin, mutta hän ei soittanut takaisin. Soitettuamme hänelle uudelleen hän kertoi mieluummin haluavansa mennä palkalliseen kesätyöhön. Molemmat nuoret olivat kyselleet kaveripiireistään kiinnostuneita ja sanoivat antavansa meidän yhteystietoja eteenpäin.

Langinkosken koululta kieltenopettaja, jonka kanssa olimme olleet aikaisemmin sähköpostitse yhteydessä vastasi soittopyyntöömme. Hän oli tällä hetkellä vapaalla työstään ja ihmetteli, ettei infotilaisuuteemme ollut saapunut ainuttakaan nuorta. Omista oppilaistaan kolmea hän oli ohjeistanut saapumaan paikalle. Saimme häneltä myöhemmin sähköpostitse neljän nuoren puhelinnumeron, joista kolmeen saimme yhteyden. Yksi oppilas ei ollut taustaltaan inkerinsuomalainen. Kaksi tavoittamaamme nuorta oli kuullut tapahtumasta, muttei kumpaakaan henkilökohtaisesti kiinnostanut lähteä mukaan. Sovimme, että meidän yhteystietoja saa antaa eteenpäin, jos kiinnostusta lähipiirissä on.

Kaikki nuorten kanssa tekemisissä olevat aikuiset, joihin olemme olleet yhteydessä, ihmettelivät sitä, ettei nuoria saa innostumaan. Heidän jokaisen mielestä aiheemme oli erittäin hyvä ja tarpeellinen. Olemme olleet ihmeissämme, kun kaikki yhteistyökumppanit ovat nähneet aiheemme tarpeellisuuden ja ovat yrittäneet auttaa meitä, kun taas nuoria emme ole saaneet asiasta innostumaan. Seuraavalla sivulla (Kuva 9) on kuvattuna tavoittamamme nuoret ennen suunniteltua toiminnallista osuutta.

Kuva 9. Kontaktit nuoriin ennen toiminnallista osuutta

7.8 Työn etenemisen uudelleen arviointi

8.6.2011 olimme aamupäivällä käyneet tapaamassa aiemmin kiinnostuneelta vaikuttanutta nuorta, joka päätyi olemaan osallistumatta kesän vapaaehtoistoimintaan. Saman aamupäivän aikana toinen nuori, jonka oli tarkoitus suorittaa kieliopintoihin liittyvä harjoittelu Lasten Meripäivien vapaaehtoistyöntekijänä, ilmoitti menevänsä sittenkin monikulttuuriseen toimintakeskus Myllyyn, koska paikka oli hänelle entuudestaan tuttu. Kello kymmeneltä olimme sopineet tapaamisen ohjaavan opettajan kanssa ja kerroimme hänelle, ettei ainuttakaan nuorta ole lähdössä mukaan Lasten kulttuurileirille tai Lasten Meripäiville vapaaehtoistyöntekijöiksi. Yhdessä pohdimme, kuinka jatkaisimme opinnäytetyön tekemistä. Olimme saaneet runsaasti kontakteja nuoriin ja toimintamme olivat eri tahot pitäneet erittäin hyvänä sekä tarpeellisena. Olimme nähneet paljon vaivaa ja käyttäneet runsaasti aikaa nuorten löytämiseksi ja motivoimiseksi. Mietimme, mikä todellinen syy nuorilla on olla osallistumatta. Toimintasuunnitelmamme päädyimme luovuttamaan toiselle opiskelijalle, jolla oli motivoitunut maahanmuuttajaryhmä, muttei toimintaa.

8 UUSI KYSELY NUORILLE KEHITTÄMISTOIMINNAN ARVIOINTIA VARTEN

Nuorilta haluttiin saada lisää tietoa ja päädyttiin laatimaan kysely, jotta saataisiin tietoa mikä oli esteenä osallistumiselle suunniteltuun toimintaan. Tapaamisessa ohjaavan opettajan kanssa sovittiin kesän aikana laadittavan toisen kyselyn nuorille Madeleine Leiningerin transkulttuurisen hoitotyömallin pohjalta, jonka hyväksyttäminen olisi heti kesäloman jälkeen 29.8.11, jotta saataisiin mahdollisimman pian kyselyt käännettyiksi venäjäksi ja postitetuiksi nuorille MINFO keskuksen avustuksella.

Kyselyä (liite 8) laadittaessa otettiin huomioon Madeleine Leiningerin transkulttuurisen hoitotyömallin eri osa-alueet (Muuttujataulukko; liite 7), joista sairaanhoitajan on oltava tietoinen voidakseen toteuttaa kulttuurinmukaista hoitotyötä (Leininger 1991, 49 - 51). Kysymystyypiksi valittiin Likertin asteikko, joka on mielipideväittämissä käytetty asteikko. Siinä vastaajan tulee valita asteikolta parhaiten hänen omaa käsitystään kuvaava vaihtoehto. (Heikkilä 1999, 52.) Likertin asteikot ovat tavallisesti 5- tai 7-portaisia, joissa vastausvaihtoehtoina on toisessa ääripäässä täysin samaa mieltä ja toisessa täysin eri mieltä sekä keskimmäisenä neutraali kanta. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 200).

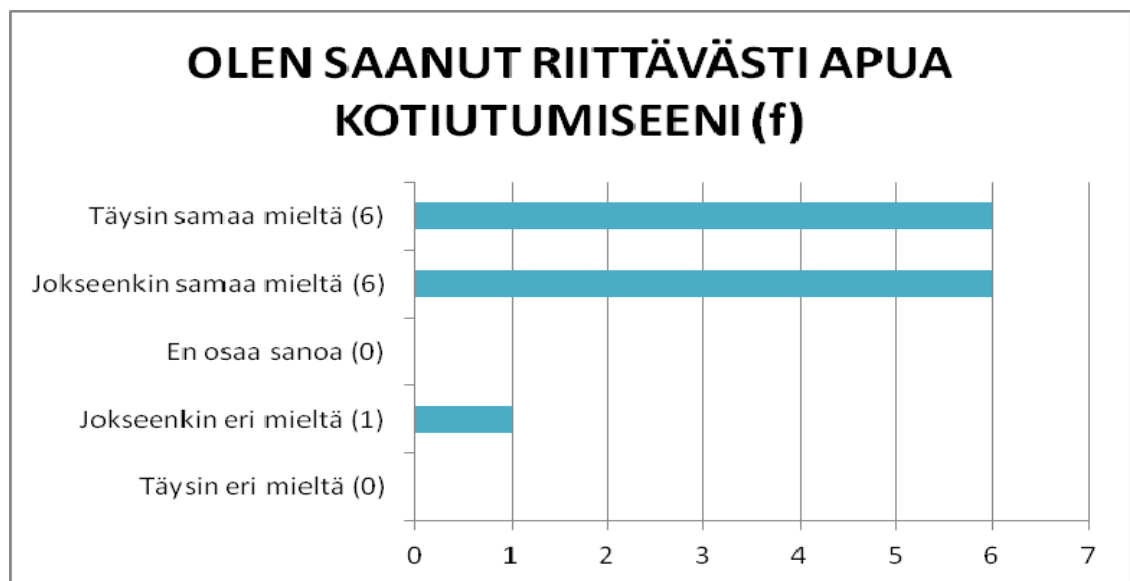
MINFO-keskukseen kyselyjä vietäessä tavattiin vastaanotossa projektityöntekijä, joka ei ollut halukas yhteistyöhön. Hän oli pahoittanut mielensä sähköpostiviestistä, jonka oli saanut keväällä, kun yhteistyö vaikutti hankalalta toimintaa suunniteltaessa. Halua auttaa näiden kyselyjen postittamisessa ei ollut, vaan hän pyysi kääntymään Pekka Kivilahden puoleen ja epäili hävittäneensä jo nuorten yhteystiedot, joille aiempi kysely oli postitettu. Pekka Kivilahden otettiin puhelimitse yhteyttä ja hän lupasi keskustella kyseisen työntekijän kanssa ja sanoi kyselyjen postituksen hoituvan heidän kauttaan.

Ekamin Kotekon toimipisteen kautta tavoitettiin yhdeksän nuorta, joista kaikista ei ollut varmuutta, ovatko he inkerinsuomalaisia paluumuuttajanuoria. Ystävällinen koulunkäyntiavustaja ja opettaja lupasivat auttaa nuoria kyselyyn vastaamisessa ja postittamisessa, kartoitettuaan ensin nuoren statuksen. MINFO-keskuksen kautta postitettiin viisitoista kyselyä sekä yksi kysely toimitettiin nuorelle henkilökohtaisesti. Yhteensä kyselyjä toimitettiin kaksikymmentäviisi kappaletta. Joillekin nuorille on saattanut tulla kaksi kyselyä, koska Ekamista kyselyn saaneet saattoivat saada kyselyn myös MINFO-keskuksen kautta.

9 KYSELYN TULOKSET

Vastauksia saatiin kolmetoista kappaletta. Kahdellatoista vastaajalla oli äidinkielenään venäjä ja yhdellä oli viro. Suomessa he olivat asuneet keskimäärin 1,8 vuotta. Vastaajista kymmenen oli naisia ja kolme oli miehiä.

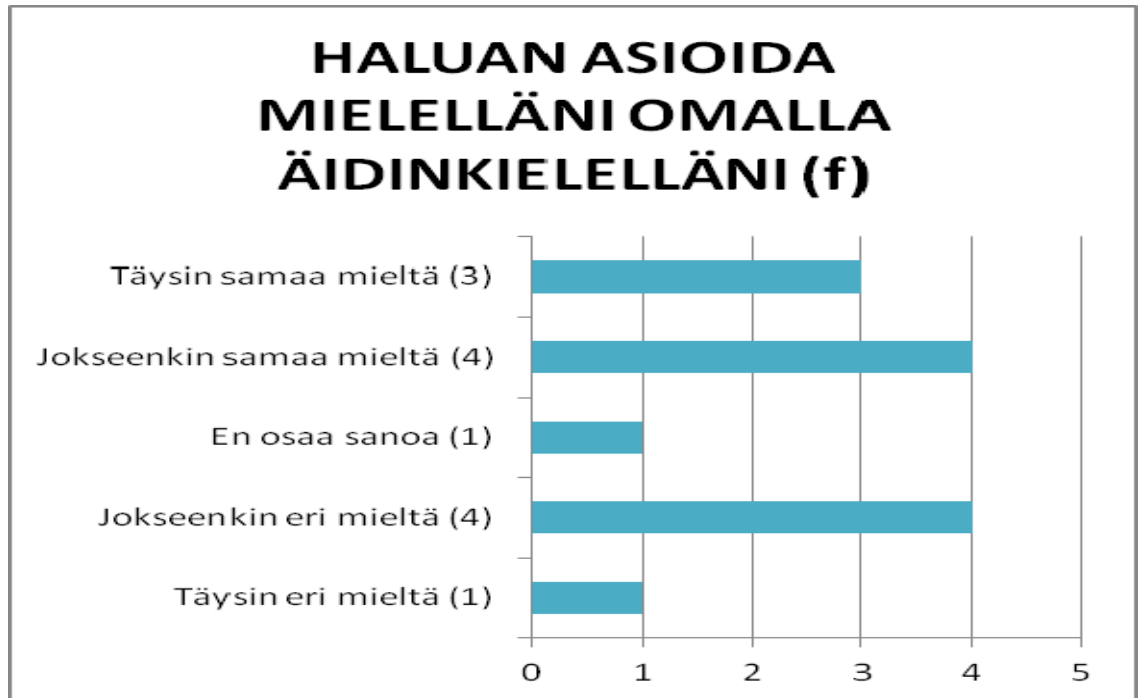
Terveyttä ja hyvinvointia kysyttäessä seitsemän kertoi kotiutuneensa Kotkaan hyvin ja neljä oli heidän kanssaan jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä yksi ja yksi vastaajista ei osannut sanoa mielipidettään. Kotiutumiseen oli kuusi kokenut saaneensa riittävästi apua, kuusi vastaajista oli jokseenkin samaa mieltä asiasta ja jokseenkin eri mieltä yksi. Suomalaiseen terveydenhuoltojärjestelmään ja saamaansa palveluun oli vastaajista täysin tyytyväisiä neljä, kolme oli jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä kolme, täysin eri mieltä yksi henkilö ja kaksi ei osannut sanoa. Alla olevassa (Kuva 10) on kuvattuna nuoren kokema kotiutumiseen saatu apu.

Kuva 10. Avun saanti kotiutumiseen (f=13)

Kieli ja kulttuuri-osiossa kolme kertoi tulevansa hyvin toimeen suomenkielellä, kuusi oli heidän kanssaan jokseenkin samaa mieltä, kaksi jokseenkin eri mieltä, yksi täysin eri mieltä ja yksi ei osannut sanoa. Väitteeseen ”suomen kielen taitoni ei estä minua osallistumasta erilaisiin asioihin Kotkassa” viisi vastasi olevansa jokseenkin samaa mieltä, neljä ei osannut sanoa, kolme oli jokseenkin eri mieltä ja täysin eri mieltä yksi vastaajista. Omalla äidinkiellellään halusi asioida kolme henkilöä ja jokseenkin samaa mieltä oli neljä, sen sijaan täysin eri mieltä oli yksi vastaajista ja neljä oli jokseenkin

eri mieltä, yksi ei osannut sanoa. Seuraavassa (Kuva 11) on kuvattuna nuoren asioinnissa mieluiten käyttämä kieli haastattelu hetkellä.

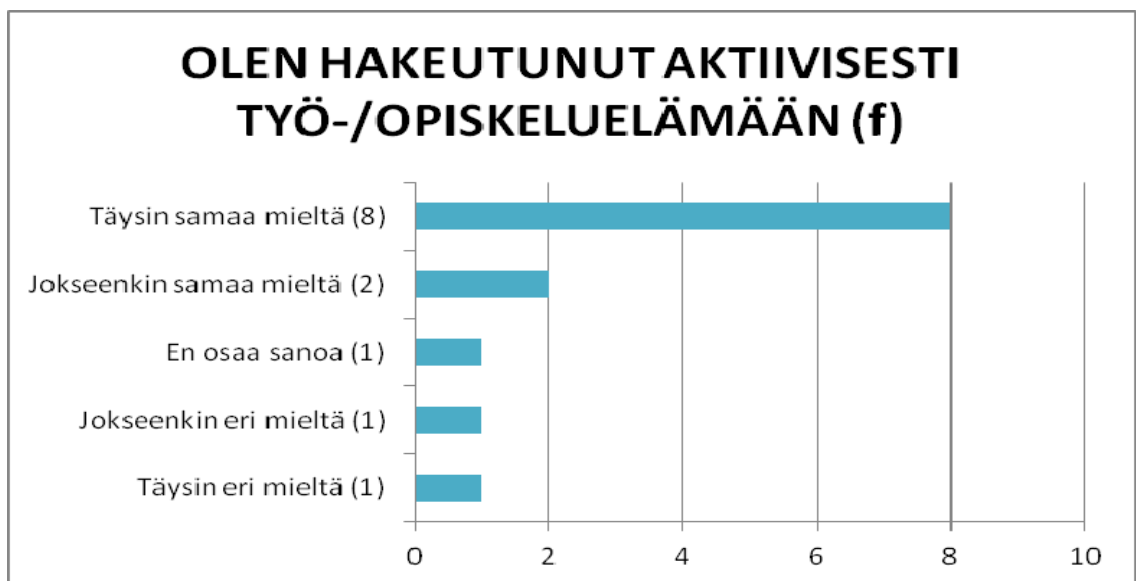
Kuva 11. Nuoren asioinnissa mieluiten käyttämä kieli (f=13)

Sosiaalisia tekijöitä kysyessä viisi kertoi sosiaalisen verkostonsa olevan riittävä ja seitsemän vastaajista oli heidän kanssaan jokseenkin samaa mieltä, yksi ei osannut sanoa. Kuuden nuoren mielestä suomalaisiin oli jokseenkin helppo tutustua, jokseenkin eri mieltä oli kaksi, kolme koki olevansa täysin eri mieltä ja kaksi ei osannut sanoa. Kysymykseen, kuinka nuoret kokevat mieluiten otettavan yhteyttä virastoista ym. tahoista, nuori sai rastiittaa useamman vaihtoehdon. Nuoret toivoivat yhteyttä otettavan mieluiten kirjeitse (9), puhelimitse (2), sähköpostitse (7), henkilökohtaisella tapaamisella (2), ryhmätapaamisella esim. koululuokka (1) ja yksi halusi ottaa itse yhteyden. Uusiin tilanteisiin kuusi henkilöä toivoi jonkun tutun henkilön läsnäoloa, jokseenkin samaa mieltä oli kolme, jokseenkin eri mieltä oli kaksi, täysin eri mieltä yksi ja yksi ei osannut sanoa. Väitteessä ”haluan työskennellä mieluiten ryhmässä” kaksi oli täysin samaa mieltä, kuusi jokseenkin samaa mieltä, kaksi ei osannut sanoa, jokseenkin eri mieltä oli yksi ja kaksi oli täysin eri mieltä. Seuraavassa (Kuva 12) on kuvattuna nuoren toivoma yhteydenottotapa.

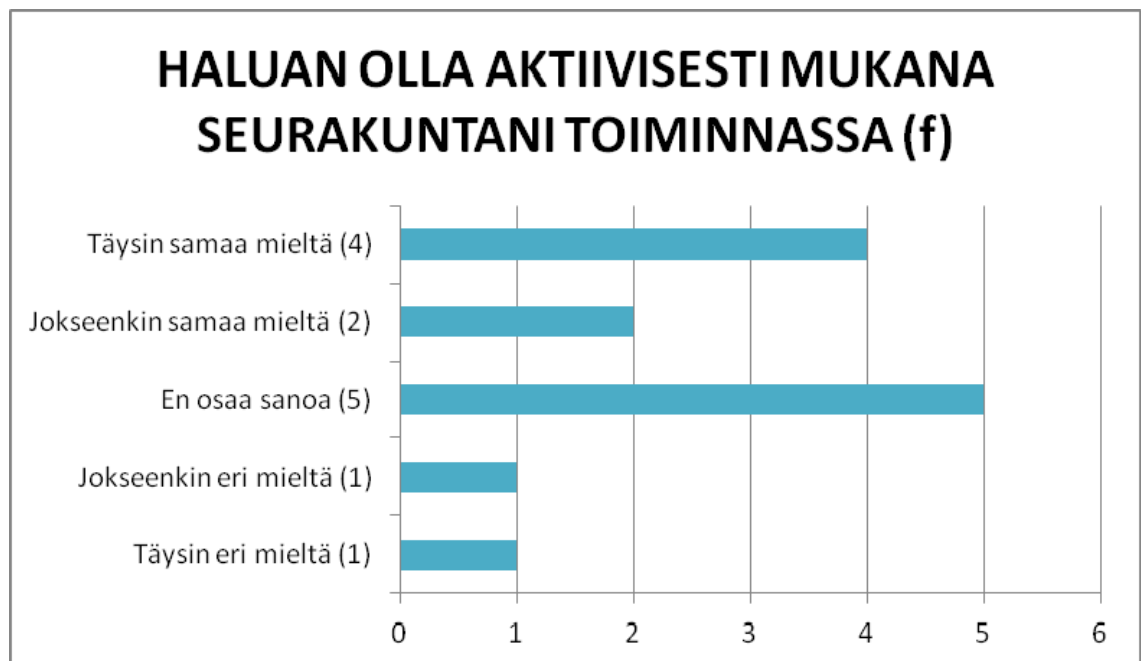
Kuva 12. Mieluisin yhteydenotto tapa nuoren mielestä (f=13)

Koulutus ja työelämä-osiossa kaksi vastaajista oli tyytyväisiä taloudelliseen tilanteeseensa, jokseenkin samaa mieltä oli seitsemän, jokseenkin eri mieltä oli kaksi vastaajaa ja kaksi ei osannut sanoa. Aikaisemman koulutuksen hyödystä Suomessa, kertoi kaksi olevansa täysin samaa mieltä, viisi vastaajaa olevan jokseenkin samaa mieltä, kolme oli jokseenkin eri mieltä, täysin eri mieltä yksi ja kaksi ei osannut sanoa. Kahdeksan vastanneista kertoi hakeutuneensa aktiivisesti työ- ja opiskeluelämään, kaksi vastaajaa oli heidän kanssaan jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä yksi, täysin eri mieltä yksi ja yksi nuori ei osannut sanoa. Alla olevassa (Kuva 13) on kuvattuna nuoren aktiivisuus hakeutua työ- tai opiskeluelämään hänen omasta mielestään.

Kuva 13. Nuoren hakeutuminen työ- ja opiskeluelämään (f=13)

Kysyttäessä nuorten elämäntavoista ja vapaa-ajan vietosta kahdeksan kertoi käyttävänsä yhteydenpidossa paljon tietokonetta ja neljä oli asiasta jokseenkin samaa mieltä, yksi ei osannut sanoa. Tarvitsemaansa tietoa Kotkasta internetin välityksellä koki saavansa seitsemän ja jokseenkin samaa mieltä oli kuusi vastaajaa. Kymmenen vastaajista kävi vähintään kerran vuodessa entisessä kotimaassaan ja jokseenkin samaa mieltä oli kaksi vastaajaa, sen sijaan yksi oli heidän kanssaan täysin eri mieltä. Neljä vastaajista halusi olla aktiivisesti mukana seurakuntansa toiminnassa, jokseenkin samaa mieltä oli kaksi, jokseenkin eri mieltä yksi, täysin eri mieltä yksi ja viisi vastaajaa ei osannut sanoa. Seurakunnan tuesta kotoutumisessa kaksi koki olevan riittävää, viisi oli jokseenkin samaa mieltä, jokseenkin eri mieltä yksi, täysin eri mieltä yksi ja neljä ei osannut sanoa. Seuraavassa (Kuva 14) on kuvattuna nuoren halu olla mukana seurakuntansa toiminnassa.

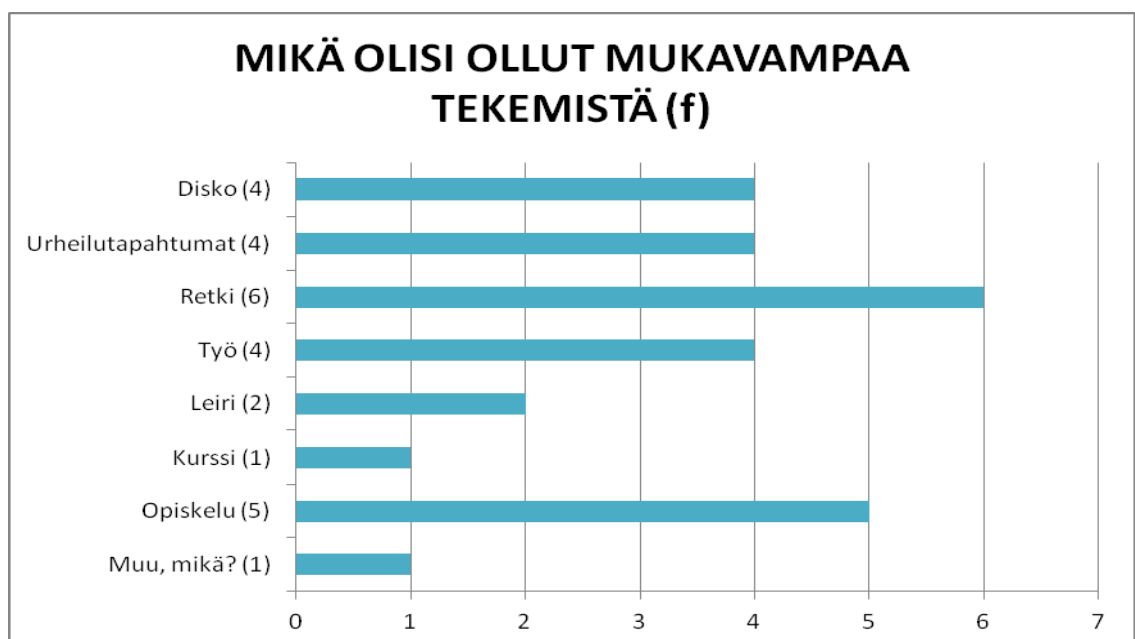
Kuva 14. Nuoren halukkuus olla mukana seurakunnan toiminnassa (f=13)

Kysyttäessä mikä oli esteenä osallistumiseen Lasten Meripäiville tai Lasten kulttuuri-leirille vapaaehtoistyöhön, nuori sai rastittaa useamman vaihtoehdon. Syiksi nuoret ilmoittivat työn (1), matkustelun (3), kiinnostuksen puutteen (1), opiskelun (2), kaverit (4), kielitaidon puutteen (5) ja muu mikä -kohtaan yksi oli vastannut syyksi huonovointisuuden. Seuraavalla sivulla (Kuva 15) on kuvattuna osallistumisen esteet kesän 2011 suunniteltuun toimintaan.

Kuva 15. Osallistumisen esteet suunniteltuun toimintaan (f=13)

Seuraavaksi kysyttiin, mikä olisi ollut mukavampaa tekemistä, johon nuori sai myös laittaa useamman vaihtoehdon. Mukavampaa tekemistä nuorista olisi ollut disko (4), urheilutapahtumat (4), retki (6), työ (4), leiri (2), kurssi (1), opiskelu (5) ja yksi oli vastannut perheen kohtaan muu mikä. Alla (Kuva 16) on kuvattuna nuoren vastaus hetkellä kokema mukavampi vaihtoehtoinen tekeminen kesän 2011 suunnitellulle toiminnalle.

Kuva 16. Nuoren mielestä mukavampi tekeminen (f=13)

10 TUTKIMUSEETTISET PERIAATTEET

Opinnäytetyössä pyrittiin noudattamaan hyvää tieteellistä käytäntöä työn jokaisessa vaiheessa sekä johdonmukaisesti hallitsemaan opinnäytetyön etenemistä niin tutkimusmenetelmien tiedonhankinnan kuin tulostenkin osalta. Hyvässä tieteellisessä käytännössä tutkijan kuuluu noudattaa rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta, joista pyrittiin pitämään kiinni. Rehellinen ja vilpittömän toiminta näkyy työssä lähdeviittein arvontamiseksi henkilölle, jolle kunnia kuuluu tekemästään työstä (Vilka 2005, 29- 31).

Vehviläinen-Julkusen (1997, 26) mukaan tutkimuseettiset kysymykset jaetaan kahteen ryhmään, tutkittavien suoja ja tiedonhankintaa koskeviin sääntöihin sekä tutkijan vastuuta tulosten soveltamisesta koskeviin sääntöihin. Tutkimushankkeissa Vilkan (2005, 31) mukaan metodien valintaa ohjaavat toimeksianto, tutkimusongelma ja tutkimuksen tavoitteet – eivät tutkijan taidot. Tavoitteisiin vastaaminen opinnäytetyössä oli haasteellista nuorten tavoittamisessa, esim. MINFO-keskuksen kautta tavoitettujen nuorien yhteystietoja ei saatu salassapitovelvollisuuden vuoksi.

Tutkimuslupa (liite 1) saatiin ja haettiin palvelujohtaja Tauno Telarannalta Kotkan kaupungin hyvinvointipalveluiden tehtäväalueelta, jotta tutkimus voitiin toteuttaa. Tutkimuslupahakemuksen oli allekirjoituksellaan vahvistanut myös opinnäytetyön ohjaaja. Tutkimuslupa-anomuksessa kerrottiin lyhyesti aihe, tarkoitus, tutkimuksen luonne, tutkimusmenetelmän kuvaus, aikataulu sekä kohderyhmä. Sopimuksessa sitouduttiin siihen, että saatuja tietoja ei käytetä asiakkaan tai hänen läheisensä vahingoksi tai halventamiseksi tai sellaisten etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi on säädetty salassapitovelvollisuus. Salassa pidettäviä henkilötietoja luvattiin olla luovuttamatta sivullisille.

Tutkimukseen osallistuminen perustui vapaaehtoisuuteen ja sen tulei perustua riittävästi tietoon. Tutkittava voi suostua tutkimukseen suullisesti, kirjallisesti tai hänen käyttäytymisestään voi olla tulkittavissa hänen suostumuksensa tutkimukseen. Esimerkiksi haastattelupyynnön myöntäminen, kyselyyn tai kirjoituspyyntöön vastaaminen kertovat tutkittavan suostuneen tutkittavaksi. Tutkittavalla on oikeus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen milloin tahansa, muttei se tarkoita, että hänen siihen mennessä antamia tietoja (haastatteluja ym.) ei voitaisi enää käyttää tutkimuksessa hyväksi. Tutkittaville annettavan tiedon yksityiskohtaisuus riippuu siitä, millaisia tiedonhankintatapoja tutkimuksessa käytetään. Havainnointiin, haastatteluihin tai kyse-

lyihin perustuvissa tutkimuksissa tutkittaville kuvataan tutkimuksen aihe ja kerrotaan, mitä tutkimukseen osallistuminen konkreettisesti tarkoittaa ja kauanko siihen menee aikaa. (Tutkittavien itsemääräämisoikeus, 2011.)

11 TOIMINTATUTKIMUSPROSESSIN ARVIOINTI

Perinteisesti tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa on käytetty käsitteitä reliabiliteetti ja validiteetti, joista reliabiliteetti kuvaa toistettavuutta ja validiteetti sitä, kuinka yleistettäviä tulokset ovat ja tutkitaanko sitä, mitä on tarkoituskin tutkia (Huttunen, Kakkori & Heikkinen 1999, 113). Opinnäytetyössä validiteetti näkyi työn edetessä siinä, että pitäydyttiin valitussa aiheessa, jossa yhteistyökumppanina olivat inkerin-suomalaiset nuoret, iältään 16 - 29 vuotta ja tuettiin heidän tarpeistaan lähtien sopeutumista Kotkassa. Reliabiliteetti tekijöitä huomioitiin toiminnan eri vaiheissa mm. tapaamisiin valmistautumisella ja olemalla vastaanottamassa yhteistyökumppaneita ulko-ovien sulkeuduttua. Haasteellista sattumanvaraisten tekijöiden poissulkemisessa oli kielimuuri nuoriin tutustumisessa sekä tietämättömyys heidän kielitasostaan ja toiveistaan käyttää suomen tai venäjän kieltä. Venäjänkielisten esitteiden tekeminen voi nuorelle olla loukkaus, vaikkakin suomen kielen taito olisi huonoa ja ajateltaisiin kääntämisen olevan kohtelias ele.

Edellä mainitut arviointiperusteet eivät suoranaisesti sovellu toimintatutkimukseen, koska toimintatutkimuksessa pyritään muutokseen. Toimintatutkimukseen soveltuvat viisi validoinnin periaatetta, joita ovat reflektiivisyys, dialektisuus, havahduttavuus, toimivuus sekä historiallinen jatkuvuus. Reflektiivisyys toimintatutkimuksessa tarkoittaa koko prosessin jatkuvaa kriittistä uudelleen arviointia dialektisessä eli vuorovaiikutteisessa prosessissa, joka mahdollistaa muutoksen ja sitä kautta kehityksen. (Toikko & Rantanen 2009, 52.)

Opinnäytetyössä pyrittiin tarkastelemaan kohderyhmän tarpeita, opinnäytetyön tekijöiden toimintaa sekä mahdollisuutta vastata tarpeisiin ja näin ollen edistää kohderyhmän terveyttä. Kriittinen tarkastelu kehittämistoiminnassa tuo mahdollisuuden myös ei-tavanomaisille näkökulmille, joka korostaa toimija- ja käyttäjälähtöisyyttä (Toikko & Rantanen 2009, 55). Arvioimme jatkuvasti toimintaamme ja muutimme toimintaamme työn etenemisen kannalta parhaaksi katsomallamme tavalla. Tarkaste-

limme omaa työskentelyämme kriittisesti kentältä saadun palautteen, ohjauksien ja keskinäisten keskustelujen perusteella.

Havahduttavuutta mietittiin työn alusta lähtien mm. pohtimalla miten saataisiin kohderyhmä innostumaan ja osallistumaan yhteiseen toimintaan. Arvioitaessa opinnäytetyön havahduttavuutta pohdittiin mitä kukin taho on tästä prosessista oppinut. Työmme on ollut vaativa ja kohderyhmämme haasteellinen, koska ei ole aiemmin tutkittua tietoa johon olisi voinut inkerinsuomalaisten nuorten kohdalla tukeutua. Oma ja lähipiirimme tietämys maahanmuuttajista ja erityisesti inkerinsuomalaisista on lisääntynyt. Toimintatutkimusprosessi on tullut työn myötä tutuksi ja pettymyksen sietokyky on lisääntynyt toiminnallisen osuuden kariuduttua. Olemme myös tältä kohdin tarkastelleet kriittisesti omaa toimintaamme ja sitä, olisimmeko voineet tehdä jotain paremmin motivoidessamme nuoria. Olemme kuitenkin omaan toimintaamme tyytyväisiä, koska tavoitimme nuoria monin eri keinoin ja järjestimme useita mahdollisuuksia saada lisää tietoa tapahtumista ja mahdollisuuden osallistua. Tapaamisiin olimme valmistautuneet huolellisesti ja mietimme aina kuinka nuorta olisi hyvä lähestyä, apunamme oli esimerkiksi venäjänkielistä materiaalia ja DVD Lasten Meripäivien valmisteleavasta toiminnasta. Nuorten tietoisuus lisääntyi Kotkassa tapahtuvasta ohjelmasta ja saimme myös kuulla myöhemmin erään inkerinsuomalaisen nuoren osallistuneen Lasten Meripäivien toimintaan itsenäisesti.

Toimivuudessa otettiin huomioon työn hyödyttävyyden ja sen voimaannuttava vaikutus kohderyhmälle. Toimintatutkimuksen arvioiminen ainoastaan hyödyn näkökulmasta voi olla harhaanjohtavaa ja tutkija saattaa tiedostamattaan kaunistella tuloksia. Epäonnistuneenkin kokeilun rehellinen raportointi saattaa tuottaa arvokasta tietoa tutkijalle sekä tutkimuksen lukijalle. (Heikkinen & Syrjälä 2008, 156 - 157.) Ajattelimme, että integroinnissa olisi hyvä hyödyntää yhteistyötä nuorten kieliopintojen ja Kotkalaisen työelämän toimijoiden välillä ja näin ollen nuorta olisi kannustettava verkostoitumisessa.

Historiallisen jatkuvuuden periaatteen mukaan toimintatutkimusprosessi sijoittuu tiettyyn poliittiseen, ideologiseen ja historialliseen kontekstiin (Heikkinen & Syrjälä 2008, 149). Toimintaa tapahtuu koko ajan ja opinnäytetyössä pyrittiin löytämään kohderyhmään liittyviä aikaisempia tutkimuksia, tutustumaan heidän lähtökohtiinsa sekä inkeriläisten historiaan ja rakentamaan toimintaa näiden tekijöiden pohjalta. Olemme

opinnäytetyössämme saaneet arvokasta tietoa inkerinsuomalaisista paluumuuttajanuorista ja heidän sopeutumisestaan Kotkassa. Toivomme työstämme olevan hyötyä nuorten kotouttamiseen sekä mahdollisiin jatkotutkimuksiin.

12 JOHTOPÄÄTÖKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli nuorten sopeutumisen edistäminen Kotkassa. Madeleine Leiningerin transkulttuurisen hoitotyömallin osa-alueiden mukaan laaditun alkukartoitus kyselyn ja kentältä saadun tiedon perustella kehitettäviä alueita nuoren sopeutumisessa oli kielitaidon parantaminen, ystävyys-suhteiden luominen suomalaisiin sekä verkostoituminen työelämään. Toimintatutkimuksellisen lähestymistavan mukaisesti kartoitettiin työn alkuvaiheessa nuorten tarpeita ja suunniteltiin toiminnallinen osuus, joka vastaisi nuorten tarpeisiin.

Monia eri vaihtoehtoja kartoitettiin toiminnallisen osuuden toteuttamiseksi ja päädyttiin toteutukseen Lasten Meripäivillä sekä mahdollisesti Lasten kulttuurileirillä kesällä 2011. Edellä mainituissa tapahtumissa nuorella olisi ollut mahdollista vapaaehtoisuustyöntekijänä kehittää kielitaitoaan, luoda ystävyys-suhteita sekä osallistuminen olisi saattanut mahdollistaa palkallisen työn saamisen seuraavaksi kesäksi ohjaajana. Saukosen (2010) mukaan taiteen ja kulttuurin parissa toimiminen saattavat antaa yksilölle edellytyksiä kehittää itseään ja taitojaan tavalla, jolla hän voi parantaa kykyään osallistua työelämään ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan. Suunniteltu toiminnallinen osuus sai paljon positiivista palautetta eri yhteistyökumppaneilta sekä muutamilta tavatuilta inkerinsuomalaisilta nuorilta.

Nuorten tavoittaminen oli haasteellista, koska inkerinsuomalaisista ei ole olemassa rekisteriä, ainoastaan alkuvaiheen ohjaus tapahtuu Kotkassa MINFO-keskuksen kautta, jonka jälkeen he sulautuvat suomalaiseen väestöön. MINFO-keskuksesta oli suuri apu kyselyiden sekä kutsun lähettämässä, mutta heidän salassapitovelvollisuutensa vuoksi ei saatu nuorten yhteystietoja opinnäytetyön tekijöiden käyttöön. Osa nuorista tavoitettiin Ekamin kielikursseilta, lukion kielten opettajan sekä Petroskoista kotoisin olevan henkilön avulla. MINFO-keskuksesta lähetetyt kyselyt ja kutsut infotilaisuuteen saattoivat mennä osittain samoillekin henkilöille. Muutama nuori kertoi, että he olivat jo tietoisia suunnitellusta toiminnasta.

Suunniteltu toiminnallinen osuus jäi toteutumatta, koska yhtään halukasta nuorta ei ilmoittautunut määräaikaan mennessä. Siltikin osa nuorista saatiin havahdutettua, koska he olivat harkinneet osallistumista ja myös veivät viestiä kaveripiirilleen mahdollisuudesta osallistua. Nuoria yritettiin saada innostumaan monin eri keinoin ja kymmeniä nuoria tavoitettiin suunnitteluvaiheen aikana. Yhdessä ohjaavan opettajan kanssa päätettiin toteuttaa toinen kysely nuorille, joka toimisi arviointina ja palautteena opinäytetyössä.

Toiminnallista osuutta suunniteltaessa saatiin kentältä Leiningerin mukaan laaditun arviointikyselyn kanssa ristiriidassa olevaa informaatiota. Hieman yli puolet arviointikyselyyn vastanneista nuorista halusi asioida mielellään omalla äidinkielellään, kun taas Ekamin Riitta Mielosen mukaan nuoret kokivat loukkaavana, kun heitä lähestyttiin venäjänkielisellä materiaalilla. Nuorilta saadun palautteen mukaan suurin osa toivoo lähestymistapaa kirjeitse tai sähköpostitse, kun taas Mielonen oli neuvonut järjestämään henkilökohtaisia tapaamisia nuorten kanssa. Järjestettyyn infotilaisuuteen kesän tapahtumista kutsuttiin noin kolmekymmentä nuorta eri tahojen kautta. Yhtään nuorta ei saapunut paikalle. Työn eri vaiheissa kentällä havaittiin ensiarvoisen tärkeäksi vuorovaikutustilanteissa nuoren kanssa tekemisissä olevan yhteyshenkilön innokkuus nuoren motivoimiseen ja kannustamiseen.

Työn alkuvaiheessa pohdittiin yhtenä vaihtoehtona yhteistyökumppaniksi evankelisluterilaista seurakuntaa ja leiritoimintaa heidän kanssaan. Kuitenkin MINFO-keskuksesta saatiin informaatiota, etteivät nuoret ole aktiivisia seurakunnan jäseniä. Nykytilanteen kartoituskyselyn mukaan suurin osa oli ortodokseja ja arviointikyselyn mukaan kuusi kolmestatoista vastaajasta halusi olla mukana aktiivisesti seurakuntansa toiminnassa.

Suunniteltu toiminnallinen osuus osoittautui ajankohdallisesti huonoksi. Toiminta ajoittui koulujen kesälomien aikaan ja sitä ei saatu sisällytettyä nuoren kieliopintoihin. Vastaisuudessa olisikin hyvä hyödyntää kotouttamistoimintaan liittyviä kieliopintoja nuoren verkostoitumisessa kotkalaiseen työelämään. Yksi kesällä opiskellut nuori oli ensin halukas tulemaan vapaaehtoistyöntekijäksi, kun olisi saanut sisällytettyä sen opintoihinsa, mutta viime hetkellä hän päätyikin menemään Monikulttuuriseen Toimintakeskus Myllyyn, jossa oli muitakin venäjänkielisiä. Arviointikyselyinkin perusteella moni toivoo ryhmätyöskentelyä. Kun nuoria tavattiin, he kyselivät, onko muita

venäjänkielisiä osallistumassa suunniteltuun toimintaan. Jäi kuva, että nuoret mielellään hakeutuvat muiden venäjänkielisten pariin. Vastauksissaan nuoret lisäksi kertoivat yhtä lukuun ottamatta käyvänsä usein entisessä kotimaassaan.

Arviointikyselyssä tiedusteltiin nuorilta, mikä oli esteenä osallistumiselle suunniteltuun toimintaan, vastauksissa tärkeimmiksi syiksi nousivat kaverit sekä heikko kieli-taito. Kyselystä saadun tiedon perusteella oli ristiriitaista, että kuitenkin kolmestatoista vastaajasta ainoastaan yksi koki suomenkielen taitonsa heikoksi.

Arviointikyselyn perusteella nuoret kokivat kotiutumisen tuen riittäväksi ja olivat tyytyväisiä taloudelliseen tilanteeseensa ja sosiaaliseen verkostoonsa. Nuoret kertoivat vastauksissaan kahta lukuun ottamatta olevansa aktiivisia hakeutumisessa työ- ja opiskeluelämään. Jatkuvuutta ajatellen internet on oiva väline tavoittaa nuoria, koska kaikki vastanneet saavat sitä kautta haluamaansa tietoa. Kysyttäessä palautetta mukavasta tekemisestä nousivat retki, opiskelu, disko, työ ja urheilutapahtumat suosituimmiksi.

LÄHTEET

Aaltola, J. & Syrjälä, L. 1999. Tiede, toiminta ja vaikuttaminen. Teoksessa Heikkinen, H., Huttunen, R. & Moilanen, P. (toim.) Siinä tutkija missä tekijä - Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. Jyväskylä: Atena kustannus.

Aalto-Setälä, T. & Marttunen, M. 2007. Nuorten psyykkinen oireilu – häiriö vai normaalia kehitystä. Saatavissa

<http://terveysportti.fi.ezproxy.turkuamk.fi/xmedia/duo/duo96233.pdf>. [Viitattu 31.1.2011].

Abdelhamid, P. 2009. Potilaan kulttuuriset taustatiedot. Teoksessa Abdelhamid, P., Juntunen, A. & Koskinen, L. Monikulttuurinen hoitotyö. WSOY. Helsinki, 108-121.

Ahponen, P. 2009. Monimaalaisista nuorista monikulttuurisiksi kansalaisiksi- yhteen-
vetoa tulkinnoista. Teoksessa Harinen, P., Honkasalo, V., Souto, A-M & Suurpää, L.
Ovet auki! Monikulttuuriset nuoret, vapaa-aika ja kansalaistoimintaan osallistuminen.
Hakapaino. Helsinki, 94 - 98.

Anis, M. 2008. Sosiaalityö ja maahanmuuttajat. Lastensuojelun ammattilaisten ja asi-
akkaiden vuorovaikutus ja tulkinnat. Väestöliitto. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisu-
sarja D 47/2008.

Asetus maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta.
1999. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990511> [Viitattu 27.7.10].

Etelä-Kymenlaakson maahanmuutto-ohjelma 2007 – 2012.

Frequently Asked Questions. 2011. Madeleine-Leiningerin kotisivut. Saatavissa:
<http://www.madeleine-leininger.com/en/faq-home.shtml> [Viitattu 23.5.11].

Giger, J.N. & Davidhizar, R.E. 1995. Transcultural nursing, Assessment and interven-
tion. Library of Congress Cataloging- in- Publication Data. St.Louis, Missouri.

Haho, A. 2010. Monikulttuurisuuteen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Sairaanhoidaja-lehti 1/2010.

Hallituksen maahanmuutto-ohjelma. 2006. Saatavissa:

www.esr.fi/mol/fi/99_pdf/fi/06_tyoministerio/06.../07.../thj371.pdf [Viitattu 19.5.11].

Heikkilä, T. 1999. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Oy Edita Ab.

Heikkinen, H. & Jyrkämä, J., Mitä on toimintatutkimus? Teoksessa Heikkinen, H., Huttunen, R. & Moilanen, P. (toim.) Siinä tutkija missä tekijä - Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. Jyväskylä: Atena kustannus, 25 - 62.

Heikkinen, H.L.T & Syrjälä, L.2008. Tutkimuksen arviointi. Teoksessa Toiminnasta tietoon- toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Hansaprint Direct Oy. 144 - 162.

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Huttunen, R., Kakkori, L., & Heikkinen, H., 1999. Toiminta, tutkimus ja totuus. Teoksessa Heikkinen, H., Huttunen, R. & Moilanen, P. (toim.) Siinä tutkija missä tekijä – Toimintatutkimuksen perusteita ja näköaloja. Jyväskylä: Atena kustannus, 111 - 135.

Inkerinsuomalaisten historia ja vainot. 2010. Opetushallituksen internetsivut. Saatavissa:

http://www.edu.fi/lukiokoulutus/historia_ja_yhteiskuntaoppi/historian_kurssit/kansainvaliset_suhteet_hi3/inkerinsuomalaisten_historia_ja_vainot [Viitattu 21.10.10].

Janhonen, S. & Nikkonen, M. 2003. Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Helsinki: WSOY.

Kansalaisuuslaki. 2003. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030359> [Viitattu 27.7.10].

Kawani, I. 2010. Kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuus maahanmuuttajien sopeutumisessa suomalaiseen yhteiskuntaan. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Kemmisin esittämä toimintatutkimuksen spiraali. Helsingin yliopiston verkkojulkaisu. Saatavissa: <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/kas/kasva/pg/tertsunen/6luku.html> [Viitattu 27.7.10].

Kuula, A. 2000. Toimintatutkimus. Kenttätöytä ja muutos pyrkimyksiä. Tampere: Vastapaino.

Lainsäädäntö. 2011. Maahanmuuttoviraston internetsivut. Saatavissa: <http://www.migri.fi/netcomm/content.asp?path=2760> [Viitattu 20.5.2011].

Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta.1999. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/smur/1999/19990493>. [Viitattu 27.7.10].

Laki Maahanmuuttovirastosta.1995. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1995/19950156> [Viitattu 27.7.10].

Laki ulkomaalaislain 48 §:n muuttamisesta. 2011. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110057>. [Viitattu 3.3.11].

Laki ulkomaalaisrekisteristä. 1997. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971270> [Viitattu 27.7.10].

Laki vähemmistövaltuutetusta ja syrjintälautakunnasta. 2001. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010660>. [Viitattu 27.7.10].

Leiningerin auringonnousumalli. Saatavissa: <http://akosote.roiakk.fi/AKOSOTE/tepo/pohjoisuus/B1.1.1.htm> [Viitattu 9.10.11].

Leininger, Madaleine M. (editor). 1991. Culture care diversity and universality: A theory of nursing. New York: National League for Nursing Press.

Maahan- ja maastamuutto. 2010. Tilastokeskuksen internetsivut. Saatavissa: http://www.tilastokeskus.fi/meta/kas/maa_muutto.html [Viitattu 27.7.10].

Marriner-Tomey 1994. Hoitotyön teoreetikot ja heidän työnsä. Sairaanhoitajien koulutussäätiö. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.

Miettinen, H. 2004. Menetetyt kodit, elämät, unelmat. Suomalaisuus paluumuuttajastatukseen oikeutettujen venäjänsuomalaisten narratiivisessa itsemäärittelyssä. Väitöskirja. Helsingin yliopisto.

Nevalainen, P. 1991. Inkerinmaan ja inkeriläisten vaiheet 1900-luvulla, 234 - 299. Teoksessa Nevalainen, P & Sihvo, H. INKERI historia, kansa, kulttuuri. Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo, Pieksämäki.

Paananen, S. 2005. Maahanmuuttajien elinolot Suomessa. Yhteiskuntapolitiikka 70: 4, 460 - 462. Saatavissa: <http://yp.stakes.fi/NR/ronlyres/133B8A66-1BB4-4147-AC70-FC3477A48E30/0/054paananen.pdf> [Viitattu 19.5.11].

Paluumuuttajat. 2011. Maahanmuuttoviraston internetsivut. Saatavissa: <http://www.migri.fi/netcomm/content.asp?path=8,2475> [Viitattu 15.3.11].

Paluumuuttajien toimeentuloturvatyöryhmän muistio. 2004. Sosiaali ja terveystieteiden internetsivut. Saatavissa: <http://pre20031103.stm.fi/suomi/pao/julkaisut/paluumuutt/muistio.ht> [Viitattu 14.2.2011].

Paukkeri, S. 2009. Monikulttuurisuuden ilmentymiä poliittisissa nuorisjärjestöissä. Teoksessa Harinen, P., Honkasalo, V., Souto, A-M & Suurpää, L. Ovet auki! Monikulttuuriset nuoret, vapaa-aika ja kansalaistoimintaan osallistuminen. Helsinki: Haka-paino. 138 - 159.

Pehkonen, A. 2006. Maahanmuuttajan kotikunta. Kunnallisalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisut, nro.52. Vammala: Vammalan kirjapaino Oy.

Ranta, R. 1991. Inkerinmaan hallinto ja oikeuslaitos. Teoksessa Nevalainen, P & Sihvo, H. INKERI historia, kansa, kulttuuri 103 - 158. Pieksämäki: Sisälähetysseuran kirjapaino Raamattutalo.

Sanasto. 2010. Maahanmuuttoviraston internetsivut. Saatavissa: <http://www.migri.fi/netcomm/content.asp?path=2761#6> [Viitattu 27.7.10].

Syrjälä, L., Ahonen, S. Syrjäläinen, E. & Saari. 1996. Laadullisen tutkimuksen työtapoja. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Tehtävät ja työnjako maahanmuuttoasioissa. 2010. Sisäasiainministeriön internetsivut. Saatavissa:

<http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/D7261F0A27F5FE52C2257693003CFF09?opendocument> [Viitattu 9.9.2010].

Toikko, T. & Rantanen, T., 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy.

Turunen, H., Tossavainen, K., Sormunen, M. & Saaranen, T. 2008. Osallistava toimintatutkimus terveyden edistämässä – lapsen terveystoiminta kodin ja koulun tukemana. Hoitotiede vol. 20.

Tutkittavien itsemääräämisoikeus. 2011. Tampereen yliopiston internetsivut. Saatavissa: <http://www.uta.fi/tutkimus/etiikka/periaatteet/itsem.html> [Viitattu 11.7.2011].

Ulkomaalaislaki. 2004. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301> [Viitattu 27.7.10].

Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta. 2004. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040799>. [Viitattu 27.7.10].

Valtioneuvoston periaatepäätös

Terveys 2015 –kansanterveysohjelmasta. 2001. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2001:4.

Vehviläinen-Julkunen, K. 1997. Hoitotieteellisen tutkimuksen etiikka. Teoksessa Paunonen, M., & Vehviläinen-Julkunen, K. Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Juva: WSOY. 26 - 34

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Keuruu: Tammi.

Wathen, M. 2007. Maahanmuuttajien potilasohjaus – sairaanhoitajien kokemana. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto.

Yhdenvertaisuuslaki. 2004. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040021> [Viitattu 27.7.10].

Palvelujohtaja

2.2.2011

2

1

Dnro : 0/2011

Tutkimusluvan myöntäminen/Hanna Olli ja Anne Metsälä

Valmistelija: Johdon assistentti Seija Pusila

Päätöksen liitteenä on Hanna Ollin ja Anne Metsälän tutkimuslupahakemus.

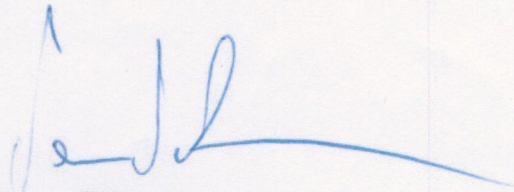
Päätös: Päätin myöntää tutkimusluvan aiheesta Inkerinsuomalaisten paluumuuttajanuorten sopeutuminen terveyden edistämisen näkökulmasta.

Toimeenpano:

Ote: Hanna Olli, Anne Metsälä, Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen

Oikaisuvaatimusohjeet

Palvelujohtaja

Tauno Telaranta

Tämä pöytäkirja on yleisesti nähtävänä kirjaamossa 1.3.2011

OPISKELIJA

Opiskelijanumero 0900048	Viralliset etunimet Anne Marjatta
Sukunimi Metsälä	
Lähiosoite Velhontie 2 G 58	Postinumero ja -toimipaikka 48350 Kotka
Sähköposti anne.metsala@student.kyamk.fi	Puhelin 0445332628
Toimipiste ja koulutusohjelma Jylpyn kampus, Hoitotyön koulutusohjelma	
Suuntautumisvaihtoehto ja ryhmätunnus Sairaanhoitaja HO09A	

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantaja ja yritys/yhteisö	Yrityksen/yhteisön yhteyshenkilö
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin

OPINNÄYTETYÖN HANKKEISTUS

☐ Toimeksiantaja maksaa opinnäytetyöstä opiskelijalle tai ammattikorkeakoululle korvauksen, josta on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
☐ Opinnäytetyöllä on toimeksiantajan puolelta nimetty ohjaaja ennen opinnäytetyön aloittamista.
☐ Toimeksiantajan tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia toiminnassaan.

OPINNÄYTETYÖN OHJAUS

Ohjaava(t) opettaja(t) Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen
Sähköposti Eeva-Liisa.Frilander-Paavilainen@kyamk.fi
Yrityksen/yhteisön ohjaaja(t)
Sähköposti

OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyön aihe (max. 200 merkkiä) Kotkassa asuvien nuorten 16-29-vuotiaiden inkerinsuomalaisten paluumuuttajien sopeutumisen ja hyvinvoinnin kartoittaminen ja tukeminen hoitotyön näkökulmasta.	
Kehittämisi- tai tutkimustavoite ja toimeksianto (max. 300 merkkiä) Voi hyvin nuori- hanke, tavoitteena on tutkia maahan muuttavien nuorten sopeutumista yhteiskuntaan työllisyyden, koulutuksen, sosiaalisen-elämän, perhetaustan ja poikkeavan käyttäytymisen osalta sekä kehittää heille sopivaa toimintamallia, joka auttaa sopeutumisessa.	
Keskeiset menetelmät (max. 300 merkkiä) Toimintatutkimus	
Opinnäytetyön aloitus 5/2010	Opinnäytetyön luovutus toimeksiantajalle 2012
Opinnäytetyö täyttää Tilastokeskuksen T & K määritelmän *) ☐ Kyllä ☐ Ei	

*) T & K määritelmän saa opintotoimistosta tai Internetistä,
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tkke/kas.html>

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

<p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta.</p> <p>Oikeudet tuloksiin ja muuhun opinnäytetyöhön liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin. Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p>	<p>Tulosten julkaiseminen ja luottamuksellisuus Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaisissa salassa pidettäviksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö voidaan julkaista myös Internetissä.</p> <p>Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisemia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen Opinnäytetyöstä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p>
--	---

Olemme yhteisesti sopineet opinnäytetyön toteutuksesta ja ohjauksesta yllä sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA, PÄIVÄYS JA TOIMEKSIANTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS	
<u>Kotka</u>	<u>25 / 11 20 10</u> <u>Arja Vuori</u>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OPISKELIJAN ALLEKIRJOITUS	
<u>Kotkassa</u>	<u>23 / 09 20 10</u>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OHJAAVAN OPETTAJAN ALLEKIRJOITUS	
<u>Kotkassa</u>	<u>25 / 11 20 10</u> <u>E. Tuomola</u>

Tämä sopimus on kirjoitettu kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajayritykselle, toinen opiskelijalle ja kolmas opintotoimistoon rekisteröintiä varten.

OPISKELIJA

Opiskelijanumero 0900033	Viralliset etunimet Hanna Marketta
Sukunimi Olli	
Lähiosoite Väinönkatu 11	Postinumero ja -toimipaikka 48600 Kotka
Sähköposti hanna.oll@student.kyamk.fi	Puhelin 040 828 7199
Toimipiste ja koulutusohjelma Jylpyn kampus, Terveysala. Hoitotyön koulutusohjelma	
Suuntautumisvaihtoehto ja ryhmätunnus Sairaanhoitaja. HO09A	

TOIMEKSIANTAJA

Toimeksiantaja ja yritys/yhteisö	Yrityksen/yhteisön yhteyshenkilö
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Sähköposti	Puhelin

OPINNÄYTETYÖN HANKKEISTUS

☐ Toimeksiantaja maksaa opinnäytetyöstä opiskelijalle tai ammattikorkeakoululle korvauksen, josta on kirjallisesti sovittu ennen opinnäytetyön aloittamista.
☐ Opinnäytetyöllä on toimeksiantajan puolelta nimetty ohjaaja ennen opinnäytetyön aloittamista.
☐ Toimeksiantajan tarkoituksena on alusta lähtien hyödyntää opinnäytetyön tuloksia toiminnassaan.

OPINNÄYTETYÖN OHJAUS

Ohjaava(t) opettaja(t) Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen
Sähköposti Eeva-Liisa.Frilander-Paavilainen@kyamk.fi
Yrityksen/yhteisön ohjaaja(t)
Sähköposti

OPINNÄYTETYÖ

Opinnäytetyön aihe (max. 200 merkkiä) Kotkassa asuvien nuorten (16-29v.) Inkerinsuomalaisten paluumuuttajien sopeutumisen ja hyvinvoinnin kartoittaminen ja tukeminen hoitotyön näkökulmasta.	
Kehittämisen- tai tutkimustavoite ja toimeksianto (max. 300 merkkiä) Voi hyvin nuori hanke, tavoitteena tutkia maahan muuttavien nuorten sopeutumista yhteiskuntaan työllisyyden, koulutuksen, sosiaalisen elämän, perhe-taustan ja poikkeavan käyttäytymisen osalta. Kehittää heille sopivaa toimintamallia, joka auttaa sopeutumisessa.	
Keskeiset menetelmät (max. 300 merkkiä) Toimintatutkimus	
Opinnäytetyön aloitus 5/2010	Opinnäytetyön luovutus toimeksiantajalle 2012
Opinnäytetyö täyttää Tilastokeskuksen T & K määritelmän *) ☐ Kyllä ☐ Ei	

*) T & K määritelmän saa opintotoimistosta tai Internetistä,
<http://www.tilastokeskus.fi/til/tk/ke/kas.html>

OPINNÄYTETYÖN SOPIMUSEHDOT

<p>Opinnäytetyön ohjaus ja vastuu Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Kymenlaakson ammattikorkeakoulun vastuu rajoittuu opinnäytetyön tavanomaiseen ohjaukseen. Toimeksiantaja sitoutuu antamaan opiskelijan käyttöön kaikki opinnäytetyön tekemisessä tarvittavat tiedot ja aineistot sekä ohjaamaan opinnäytetyötä toimeksiantajaorganisaation näkökulmasta.</p> <p>Oikeudet tuloksiin ja muuhun opinnäytetöihin liittyvään aineistoon, laitteisiin ja sovelluksiin. Tekijänoikeus ja omistusoikeus opinnäytetyön tuloksiin kuuluvat opinnäytetyön tekijälle. Toimeksiantaja saa käyttöoikeuden opinnäytetyön tuloksiin ja niiden kaupalliseen hyödyntämiseen ainoastaan sopimalla niistä erikseen opinnäytetyön tekijän kanssa. Opinnäytetyön tekijä on velvollinen raportoimaan opinnäytetyön tulokset toimeksiantajalle.</p>	<p>Tulosten julkaiseminen ja luottamuksellisuus Opinnäytetyö on kokonaisuudessaan julkinen. Mikäli opinnäytetyö sisältää liikesalaisuuksia tai muita julkisuuslaissa salassa pidettäviksi määrättyjä tietoja, on opinnäytetyön raportti laadittava niin, että tietojen luottamuksellisuus säilyy. Tarvittaessa salassa pidettävät tiedot on jätettävä työn tausta-aineistoon. Opinnäytetyö voidaan julkaista myös Internetissä.</p> <p>Opinnäytetyön osapuolet (opiskelija, toimeksiantaja ja opinnäytetyön ohjaaja) sitoutuvat pitämään salassa kaikki opinnäytetyön tekemisessä ja sitä edeltävissä tai sen jälkeisissä neuvotteluissa esiin tulevat luottamukselliset tiedot ja asiakirjat sekä pidättäytymään käyttämästä hyväkseen toisen osapuolen ilmaisia luottamuksellisia tietoja ilman erillistä lupaa.</p> <p>Opinnäytetyön kustannukset ja niiden korvaaminen Opinnäytetystä mahdollisesti aiheutuvien kustannusten (ml. aineistojen hankinta, raaka-aineet, matkat, työkorvaus jne.) korvaamisesta sopivat toimeksiantaja ja opiskelija keskenään. Pääsääntöisesti Kymenlaakson ammattikorkeakoulu ei vastaa yksittäisen opinnäytetyön kustannusten korvaamisesta.</p>
--	--

Olemme yhteisesti sopineet opinnäytetyön toteutuksesta ja ohjauksesta yllä sovitulla tavalla.

ALLEKIRJOITUKSET

PAIKKA, PÄIVÄYS JA TOIMEKSIANTAJAN EDUSTAJAN ALLEKIRJOITUS		
Kotka	25 / 11 / 2010	<i>Anna Niemi</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OPISKELIJAN ALLEKIRJOITUS		
Kotka	23 / 09 / 2010	<i>Hanna Oja</i>
PAIKKA, PÄIVÄYS JA OHJAAVAN OPETTAJAN ALLEKIRJOITUS		
Kotka	25 / 11 / 2010	<i>E. Kuitanen</i>

Tämä sopimus on kirjoitettu kolmena kappaleena, yksi toimeksiantajaryitykselle, toinen opiskelijalle ja kolmas opintotoimistoon rekisteröintiä varten.

TEKIJÄ, JULKAISUVUOSI, NIMI, PAIKKA	TUTKIMUSMENETELMÄ, OTOS, TARKOITUS	TUTKIMUKSEN TULOKSET
<p>Kawani, Imad 2010</p> <p>Kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuus maahanmuuttajien sopeutumisessa suomalaisen yhteiskuntaan.</p> <p>Pro gradu-tutkielma. Kasvatustieteen laitos, Tampereen yliopisto.</p>	<p>Tutkimus toteutettiin teema-haastatteluna 30:lle maahanmuuttajalle 2009. Aineisto analysoitiin sisällönanalyysimenetelmällä.</p> <p>Tarkoituksena oli selvittää maahanmuuttajien näkemyksiä ja kokemuksia kotoutumiskoulutuksen vaikuttavuudesta heidän sopeutumiseensa suomalaiseen yhteiskuntaan.</p>	<p>Kotoutumiskoulutuksen sisällön, toimivuuden ja järjestelyn arvioiminen on vaikeaa. Useille maahanmuuttajista koulun kritisoiminen on vaikeaa. Kotoutumiskoulutus on epäonnistunut riittävän tuen tarjoamisessa yhteiskuntaan sopeutumisessa. Onnistuminen vaatisi määrällistä ja laadullista panosta yhteistyön kehittämiseen TE-keskuksilta, työ- ja elinkeinotoimistoilta ja oppilaitoksilta sekä yrityksiltä.</p>
<p>Miettinen, Helena 2004</p> <p>Menetetyt kodit, elämät, unelmat.</p> <p>Väitöskirja.</p> <p>Sosiaalipsykologian laitos, Helsingin yliopisto.</p>	<p>Narratiivisella lähestymistavalla toteutettu tutkimus inkerinsuomalaisten (24), loikkarien (27) ja amerikansuomalaisten (21) elämäntarinoista (N=73) aineistona haastattelut ja kolme elämänkertaa.</p> <p>Tutkimuksen tarkoituksena oli selittää ne tekijät, joiden vuoksi kertojien etninen itsemäärittely rakentuu silloin, kun yhä useampi suomalaisuuden peruspilareista on historian saatossa murentunut ja miten kohderyhmään kuuluvat määritte-</p>	<p>Venäjänsuomalaisten elämäntarinat laajentavat suomalaisena olemisen näkökulmaa sekä tuottavat tietoa suomalaisuudesta, jossa henkilöt ovat joutuneet taistelemaan etnisen identiteetin uhkia vastaan. Paluumuuton mahdollistuminen on tuonut venäjänsuomalaisten etnistä identiteettiä lähemmäs suomalaisuutta. Toisaalta Suomi voi olla paluumuuttajalle muutakin kuin paratiisi, jossa ikävä itkettää.</p>

	levät suomalaisuuttaan kertoessaan elämästään.	
<p>Saukkonen, Pasi 2010</p> <p>Kotouttaminen ja kulttuuripoliitikka.</p> <p>Tutkimushankkeen loppujulkaisu.</p> <p>Yliopistopaino, Helsinki</p>	<p>Yhteenvedona useista osatutkimuksista maahanmuuttajien keskuudessa.</p> <p>Tutkimus maahanmuutosta ja monikulttuurisuudesta suomalaisella taiteen ja kulttuurin kentällä.</p>	<p>Tutkimuksessa todettiin, että yleisen tason monikulttuurisuuspuheeseen verrattuna konkreettisia kulttuuripoliittisia kotouttamistoimenpiteitä on vähän ja resurssit ovat rajalliset. Mahdollisuudet oman kielen ja kulttuurin säilyttämiseen sekä muun taide- ja kulttuurielämään kotoutumiseen vaihtelevat paljon eri vähemmistöryhmien kesken</p>
<p>Wathen, Marja 2007</p> <p>Maahanmuuttajien potilasohjaus sairaanhoitajien kokemana.</p> <p>Pro gradu-tutkielma.</p> <p>Hoitotieteen laitos, Tampereen yliopisto.</p>	<p>Tutkimus toteutettiin haastatella sairaanhoitajia (N=11). Aineiston analyysimenetelmänä käytettiin induktiivista sisällön analyysia.</p> <p>Tutkimuksella haluttiin kuvata sairaanhoitajien kokemuksia maahanmuuttajien potilasohjauksesta. Tavoitteena oli tiedon ja ymmärryksen tuottaminen siitä, miten potilasohjaustilanteissa potilaan erilainen kulttuuritausta ilmenee ja miten perusterveydenhuollossa toimivat sairaanhoitajat sen kokevat.</p>	<p>Maahanmuuttajien sairaus- ja terveystilanteiden erilaisuus tuli esille tutkimuksessa. Vuorovaikutustilanteet heidän kanssaan herättivät sairaanhoitajissa monenlaisia tunteita. Monenlaisia ohjausmenetelmiä käytettiin, mutta molempuolisia ymmärtämävaikeuksia ilmeni. Kulttuurillisiin tekijöihin liittyvinä ominaispiirteinä tuloksissa ilmenivät perheyhteisöllisyys, vieras kieli, erilaiset sukupuoliroolit, uskonnollinen vakaumus ja temperamenttisuus. Potilasohjauksen haasteet jaettiin siinä ilmenneisiin esteisiin ja häiriötekijöihin.</p>

Saatekirje

Hei!

Olemme kaksi Kymenlaakson ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijaa. Teemme opinnäytetyötä Voi hyvin nuori- hankkeen puitteissa. Hankkeen tarkoituksena on kehittää ja auttaa maahan muuttavien nuorten sopeutumista yhteiskuntaan työllisyyden, koulutuksen ja sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmasta. Haluamme tehdä yhteistyötä Suomessa asuvien inkerinsuomalaisten nuorten kanssa Kotkassa. Ilman teidän antamianne arvokkaita tietoja, emme voi toimia nuorten hyvinvoinnin hyväksi. Teidän antamienne tietojen perusteella kehitämme yhteistä toimintaa (esim. liikuntaa, leiritoimintaa) Kotkan alueella.

Toivomme, että vastaat kysymyksiimme ajatuksella saadaksemme hyvän käsityksen inkerinsuomalaisten nuorten elinoloista. Vastaaminen tapahtuu nimettömänä ja vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti yhteistyössä Minfo-keskuksen kanssa. Jos lomakkeesta on kysyttävää, ottakaa yhteys Minfo-keskukseen Anna Virolaiseen p.040 570 8816 tai Galina Schukinaan p.040 510 0547.

Vastattuasi palauta lomake postimerkillä ja osoitteella varustetussa kirjekuoressa 29.10.2010 mennessä.

KIITOS SINULLE!

Opiskelijat: Anne Metsälä (anne.metsala@student.kyamk.fi)

Hanna Olli (hanna.oli@student.kyamk.fi)

Ohjaava opettaja: Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen (eeva-liisa.frilander-paavilainen@kyamk.fi)

Hyvä vastaaja

Vastaa alla oleviin kysymyksiin rastittamalla parhaiten omaa tilannettasi kuvaava vaihtoehto. Joissakin kysymyksissä voit myös valita useamman vaihtoehdon. Avoimissa kysymyksissä kirjoita vastauksesi sille varatulle riville, halutessasi voit jatkaa vastaustasi lomakkeen kääntöpuolelle.

A. Taustatiedot

1. Sukupuoli

- mies
- nainen

2. Ikä _____ vuotta

3. Siviilisäätty

- naimaton
- avoliitossa
- avioliitossa
- eronnut
- leski

4. Keitä perheeseesi kuuluu

- äiti
- isä
- siskot, kuinka monta? _____
- veljet, kuinka monta? _____
- puoliso
- omat lapset, kuinka monta? _____
- muita, ketä? _____

5. Asuuko koko perheesi Suomessa?

- kyllä
- ei

6. Kuinka kauan olet asunut Suomessa? _____ vuotta.
Kotkassa? _____ vuotta.

7. Mihin uskontokuntaan kuulut?

Liite 5/3

- evankelisluterilainen seurakunta
- ortodoksinen kirkko
- muu, mikä? _____

B. Koulutus ja työelämä

8. Opiskeletko tällä hetkellä päätoimisesti

- peruskoulussa
- lukiossa
- ammattioppilaitoksessa
- ammattikorkeakoulussa
- yliopistossa
- oppisopimuskoulutuksessa
- muualla, missä? _____
- en opiskele

9. Työskenteletkö tällä hetkellä

- kokopäivätyössä
- osa-aikatyössä
- olen työtön

10. Mikä on koulutuksesi, jos olet työelämässä/työtön?

- peruskoulu
- lukio
- ammattikoulu
- ammattikorkeakoulu
- akateeminen loppututkinto
- muu, mikä? _____

11. Äidinkieleni

- suomi
- venäjä
- muu, mikä? _____

12. Kuinka hyvin mielestäsi tulet toimeen suomen kielellä?

- hyvin
- kohtalaisesti
- huonosti

C. Toimeentulo

Liite 5/4

13. Miten kuvailisit tällä hetkellä taloudellista tilannettasi?

- erittäin huono
- melko huono
- en osaa sanoa
- melko hyvä
- erittäin hyvä

14. Toimeentulosi lähde? (rastita 1-3 vaihtoehtoa)

- palkka
- taskurahat vanhemmilta
- opintotuki
- toimeentulotuki
- työttömyyspäiväraha tai työmarkkinatuki
- sairauspäiväraha
- eläke
- lapsilisä
- äitiys-, isyys- tai vanhempainraha
- muu, mikä? _____

D. Terveys ja hyvinvointi

15. Miten kuvailisit terveydentilaasi tällä hetkellä?

- erittäin huono
- melko huono
- kohtalainen
- melko hyvä
- erittäin hyvä

16. Onko sinulla perussairauksia?

- sydän- ja verisuonisairaus, esimerkiksi rytmihäiriö
- hengityselin sairaus, esimerkiksi astma
- tuki- ja liikuntaelinsairaus, esimerkiksi reuma
- psyykkinen sairaus, esimerkiksi masennus
- aineenvaihduntasairaus, esimerkiksi diabetes
- neurologinen sairaus, esimerkiksi epilepsia
- muu, mikä? _____

17. Jos sinulla on sairaus, niin käytätkö säännöllistä lääkitystä siihen?

- kyllä
- en
- tarvittaessa

18. Kuinka usein harrastat liikuntaa?

Liite 5/5

- päivittäin
- enemmän kuin 3 kertaa viikossa
- enemmän kuin kerran viikossa
- satunnaisesti
- en lainkaan

19. Jos harrastat, niin minkälaista liikuntaa? (valitse yksi vaihtoehto)

- hyötyliikuntaa; esimerkiksi työmatkat kävellen/pyöräillen, marjastus, metsästys ...
- kestävyysliikuntaa; juoksu, uinti, pyöräily, hiihto...
- kuntoliikuntaa; jumpat, kuntosali, tanssi, pallopelit...

20. Syötkö mielestäsi terveellisesti?

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

21. Nukutko hyvin?

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

22. Jos et nuku hyvin, mistä luulet sen johtuvan? _____

23. Oletko tyytyväinen elämäntilanteeseesi?

- kyllä; tulevaisuuteni näyttää valoisalta, olen onnellinen, pidän elämästäni
- en; ahdistaa, pelottaa, masentaa, stressaa
- en osaa sanoa

Kuvailisitko omin sanoin _____

24. Oletko kotiutunut Kotkaan? (rastita yksi vaihtoehto)

- hyvin
- melko hyvin
- kohtalaisesti
- melko huonosti
- huonosti
- en osaa sanoa

25. Oletko kokenut syrjintää tai rasismia etnisen taustasi vuoksi? Liite 5/6

- kyllä
- en
- en osaa sanoa

26. Koetko olevasi yksinäinen?

- kyllä
- en
- toisinaan

27. Kuuluuko ystäväpiiriisi

- inkerinsuomalaisia
- suomalaisia
- muita maahanmuuttajia
- minulla ei ole ystäviä

28. Miten olet tutustunut ystäviisi? (valitse korkeintaan kolme vaihtoehtoa)

- koulussa
- työelämässä
- harrastusten kautta
- asumme lähekkäin
- netin kautta
- minulla ei ole ystäviä

29. Onko sinulla lähipiirissäsi henkilöä, jonka kanssa voit keskustella luottamuksellisesti lähes kaikista asioistasi

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

30. Millaiset suhteet sinulla on perheenjäseniisi?

- hyvät
- kohtalaiset
- huonot

Voit halutessasi kertoa tarkemmin _____

31. Tupakoitko

- kyllä
- en
- satunnaisesti

32. Käytätkö alkoholia?

Liite 5/7

- en
- päivittäin
- viikoittain
- kuukausittain
- silloin tällöin

33. Käytätkö huumeita?

- en
- säännöllisesti
- satunnaisesti

E. Vapaa-aika ja harrastukset

34. Kenen kanssa vietät vapaa-aikasi? (valitse korkeintaan kaksi vaihtoehtoa)

- puoliso tai seurustelukumppani
- ystävät
- koulu tai opiskelukaverit
- sisarukset tai muut sukulaiset
- muut, ketkä? _____

35. Missä vietät vapaa-aikaasi? (valitse korkeintaan kaksi vaihtoehtoa)

- kotona
- kahvilassa
- kadulla
- kaupungin nuorisotalolla
- seurakunnan tiloissa
- ravintolassa
- luonnossa
- muualla, missä? _____

36. Onko sinulla harrastuksia? jos niin minkälaisia? _____

37. Onko jokin harrastus estynyt seuraavien asioiden vuoksi? (rastita yksi)

- rahan vähyys
- vapaa-ajan puute
- kulkuyhteydet
- harrastusta ei ole tarjolla
- en tiedä missä lajia voisi harrastaa
- ei ole estynyt
- muu syy, mikä? _____

Kiitos vastauksistasi!

Hei!

Liite 6

Olemme kaksi sairaanhoitaja opiskelijaa ja lähetimme teille kyselyn viime syksynä kartoittaaksemme millaista inkerinsuomalaisen paluumuuttaja nuoren elämä on Kotkassa. Vastauksistanne olemme erittäin kiitollisia. Vastausten perusteella haluamme kiinnittää huomiota kielitaidon kehittämiseen ja sosiaalisten kontaktien luomiseen perheen ulkopuolelle.

Olisiko sinulla halukkuutta osallistua vapaaehtoistyöhön Lasten Meripäivien toimintaan 18.7 -2.8.11 ja/tai LAKU-leirille (8 vkoa), alkaa 6.6 ->, vapaaehtoistyöntekijänä. Osallistuminen on mahdollista viikosta useampaan viikkoon.

Työpanoksestasi olisi iso apu ja sinulla olisi mahdollisuus kielitaitosi kartuttamiseen sekä sosiaalisten suhteiden luomiseen. Lisäksi sinun kielitaidostasi olisi hyötyä venäläisturistien opastuksessa.

Mitä hyödyt?:

- verkostoituminen Kotkassa
- mahdollisuus ystävyysuhteiden luomiseen
- kielitaidon kehittyminen
- saat työtodistuksen
- halutessasi saat suosituksia hakiessasi työ- tai opiskelupaikkaa
- vapaalippuja Lasten Meripäiville
- yhden päivän Meripäivärannekkeen konserttialueelle

Tarkempaa tietoa Meripäivien vapaaehtoistoiminnasta ja tapahtumasta saat infotilaisuudessa, joka järjestetään **4.5 klo. 17.00** lähtien Kyamkissa terveysalan toimipisteessä Jylpyllä, Takojantie 1 48220 Kotka. Kartta ohessa, sisääntulo aulassa tarkempi opastus luokkaan. Olet tervetullut nauttimaan pientä purtavaa, kuulemaan lisää ja tuomaan ajatuksia. Osallistuminen tapaamiseen ei vielä sido sinua mihinkään.

Ystävällisin terveisin: Anne Metsälä & Hanna Olli

Jos sinulla kysyttävää niin ota yhteyttä. anne.metsala@student.kyamk.fi tai hanna.oli@student.kyamk.fi

Tutkimusongelma	Teoriaosa	Sivut	Kysymys nro.
TERVEYS JA HYVINVOINTI Miten inkeriläisnuori kokee saaneensa tukea kotiutumiseensa Kotkaan?	Holistinen terveys (hyvinvointi) - Kotiutuminen - Tyytyväisyys terveydenhuoltojärjestelmään ja sen palveluihin	16,17,18,19,20,24, 35,36	4-6
KIELI JA KULTTUURI Kuinka kielitaito vaikuttaa sopeutumiseen?	Kielitaito. Kulttuuriset arvot ja elämäntavat. - Suomen kielen taito - Halu käyttää omaa äidinkieltään - Kielitaidon merkitys osallistumisessa	7,16,17,18,19,20,21,36	7-9
SOSIAALISET TEKIJÄT Keiden kanssa ja millä keinoin nuori haluaa verkostoitua?	Sukulaisuus- ja sosiaaliset tekijät. - Sosiaalisen verkoston riittävyys - Suomalaisiin tutustuminen	16,19,20,21,26,36	10-14
KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ Millainen on paluumuuttaja nuoren sosioekonominen asema?	Taloudelliset tekijät. Koulutukselliset tekijät. - Taloudellinen tyytyväisyys - Aikaisemman koulutuksen merkitys - Oma aktiivisuus	6,10,16,17,19,24	15-17
ELÄMÄNTAVAT JA VAPAA-AIKA Kuinka nuori käyttää vapaa-aikaansa?	Teknologiset tekijät. Uskonnolliset ja filosofiset tekijät. - Internetin käyttö yhteydenpidossa ja tiedonsaannissa - Matkustelu - Yhteys seurakuntaan	19,20,21,27	18-22

Hei!

Olemme kaksi Kymenlaakson ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijaa. Teemme opinnäytetyötä Voi hyvin nuori- hankkeen puitteissa, hanke päättyy tammikuussa 2012. Hankkeen tarkoituksena on ollut mm. kehittää ja auttaa maahan muuttavien nuorten sopeutumista yhteiskuntaan työllisyyden, koulutuksen ja sosiaalisen kanssakäymisen näkökulmasta. Tähän tavoitteeseen olemme pyrkineet monin eri keinoin. Toteutumatta jäi yhteinen hanke Lasten Meripäivien ja Lasten Kulttuurileirien tiimoilta, sen vuoksi teemme uuden kyselyn inkerinsuomalaisille nuorille. Toivomme, että vastaatte, jotta tämä lopputyömme onnistuu. Teidän antamanne tiedot ovat arvokkaita.

Olemme saaneet palautetta, että haluatte työskennellä suomen kielellä, siksi emme ole kääntäneet ohessa olevaa kyselyä. Toivomme, että vastaat kysymyksiimme ajatuksella saadaksemme hyvän käsityksen inkerinsuomalaisten nuorten elinoloista. Vastaaminen tapahtuu nimettömänä ja vastaukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti yhteistyössä MINFO-keskuksen kanssa.

Vastattuasi palauta lomake postimerkillä ja osoitteella varustetussa kirjekuoressa 23.9.2011 mennessä.

KIITOS SINULLE!

Opiskelijat: Anne Metsälä (anne.metsala@student.kyamk.fi)

Hanna Olli (hanna.oli@student.kyamk.fi)

Yliopettaja: Eeva-Liisa Frilander-Paavilainen (eeva-liisa.frilander-paavilainen@kyamk.fi)

A. TAUSTATIEDOT

1. Äidinkieleni

suomi

venäjä

viro

muu, mikä? _____

2. Olen asunut Suomessa _____ vuotta.

Kotkassa _____ vuotta.

3. Sukupuoli

nainen

mies

B. TERVEYS JA HYVINVOINTI

4. Olen kotiutunut hyvin Kotkaan

täysin samaa mieltä

jokseenkin samaa mieltä

en osaa sanoa

jokseenkin eri mieltä

täysin eri mieltä

5. Olen saanut riittävästi apua kotoutumiseen

täysin samaa mieltä

jokseenkin samaa mieltä

en osaa sanoa

jokseenkin eri mieltä

täysin eri mieltä

6. Olen tyytyväinen suomalaisen terveydenhuoltojärjestelmään ja saamaani palveluun

täysin samaa mieltä

jokseenkin samaa mieltä

en osaa sanoa

jokseenkin eri mieltä

täysin eri mieltä

C. KIELI JA KULTTUURI

7. Tulen hyvin toimeen suomen kielellä

täysin samaa mieltä

jokseenkin samaa mieltä

en osaa sanoa

- jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
8. Suomen kielen taitoni ei estä minua osallistumasta Kotkassa
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
9. Asioisin mielelläni omalla äidinkielelläni
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä

D. SOSIAALISET TEKIJÄT

10. Sosiaalinen verkostoni on riittävä
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
11. Kantaväestöön on helppo tutustua
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
12. Toivon, että minuun otetaan yhteyttä virastoista ym. tahoista mieluiten
- kirjeitse
 - puhelimitse
 - sähköpostitse
 - tapaamisella henkilökohtaisesti
 - ryhmätapaamisella esim. koululuokka
 - otan itse yhteyttä
 - muuten, miten _____
13. Uusissa tilanteissa haluan jonkun tutun olevan läsnä
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä

täysin eri mieltä

Liite 8/4

14. Tykkään työskennellä mieluiten ryhmässä

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

E. KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

15. Olen tyytyväinen taloudelliseen tilanteeseeni

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

16. Aikaisemmasta koulutuksestani on hyötyä Suomessa

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

17. Olen hakeutunut aktiivisesti työ-/ opiskeluelämään

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

F. ELÄMÄNTAVAT JA VAPAA-AIKA

18. Käytän paljon tietokonetta yhteydenpidossa

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa
- jokseenkin eri mieltä
- täysin eri mieltä

19. Saan tarvitsemaani tietoa Kotkasta internetin välityksellä

- täysin samaa mieltä
- jokseenkin samaa mieltä
- en osaa sanoa

- jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
20. Käyn vähintään kerran vuodessa entisessä kotimaassani
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
21. Haluan olla aktiivisesti mukana seurakuntani toiminnassa
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
22. Seurakunnat ovat riittävän aktiivisia kotoutumisen tukemisessa
- täysin samaa mieltä
 - jokseenkin samaa mieltä
 - en osaa sanoa
 - jokseenkin eri mieltä
 - täysin eri mieltä
23. Jos sinulle tarjoutui mahdollisuus osallistua Lasten Meripäivillä tai Lasten kulttuurileirillä vapaaehtoistyöhön, niin mikä esti sinua osallistumasta
- työ
 - matkustelu
 - kiinnostuksen puute
 - opiskelu
 - kaverit
 - arkuus
 - kielitaidon puute
 - muu, mikä _____
24. Jos vastasit edelliseen kysymykseen, niin mikä olisi ollut mielekkäämpää tekemistä
- disko
 - urheilutapahtumat
 - retki
 - työ
 - leiri
 - kurssi
 - opiskelu
 - muu, mikä _____

Kiitos sinulle, olit suureksi avuksi!!

Ystävällisesti: Anne Metsälä & Hanna Olli